

Baisi Britų Dirizablio Nelaimė

46 įgulos žmonės žuvo orlaivio liepsnose

Katastrofa atsitiko Francijoje, dirizabliui su 53 žmonėmis skrendant iš Anglijos į Indiją -- Tik septyni asmenys išliko gyvi

BEAUVAIS, Francija, spal. 5. — Milžiniškas Anglijos dirizablis R-101, didžiausias pasaulyje orlaivis, ir keturiasdešimt šeši jo įgulos žmonių žuvo baisioje katastrofoje, įvykusioje anksti šį rytą apie penkias mylias į pietus nuo Beauvais.

Dirizablis tik prieš septynias valandas buvo išlėkęs iš savo bazės Cardingtone, Anglijoje, kelionės į Indiją. Skrendant per Franciją, apie 2:30 val. sekmdienio ryto (Chicago laikrodžiui apie 8:30 val. šeštadienio vakaro) dirizablis įvyko sprogimas, ir jis nukrito žemėn visas liepsnose.

R-101 buvo 53 žmonės

Dirizably visų buvo 53 asmenys, ir visi jo pasažieriai ir augstieji valdininkai, jų tarpe pats dirizablio komandorius Irwin, žuvo.

Gyvi išliko tik šeši inžinierių štabo nariai ir radio operatoriaus, bet visi skaudžiai apdegę. Vienas jų veikiausia nebeįslyks gyvas.

Radio operatoriaus Disley, skaudžiai sužalotas ir kartu su kitais pargabentas į Beauvais ligoninę, sako, kad jis miegojęs, kai katastrofa įvyko, ir nieko neatsimena. Jis pasijutęs tik begulys ant žemės.

Siautė stipri audra

Milžiniškas orlaivis skrido 400 pėdų augstumu, kovodamas su stipria audra. Lauke, netoli nuo Allone kaimo, jis, užsidegęs nukrito žemėn. Ligi kaimiečiai, didelio trenksmo pabudinti, atbėgo į nelaimės vietą, visas dirizablis buvo liepsnose, ir dėl didelio karščio jie negalėjo nė kokios pagalbos suteikti.

Nelaimės priežastis nežinoma

Telefonu buvo duota žinia Beauvais prefektūros vyriausybei, ir nelaimės vietoje tuoj pat atvyko policija, taip pat su bėgo daug žmonių iš aplinkės. Tačiau jau buvo per vėlu ką nors padaryti: iš milžiniško orlaivio buvo likę tik degantieji griuvėsiai.

Katastrofos priežastis kol kas nenustatyta. Francų vyriausybė mano, kad

dirizablis buvo audros nutrenktas žemėn ir eksplodavo.

Ką sako orlaivio katastrofos liudininkai

LONDONAS, spal. 5. — H. J. Leech, vienas šešių dirizablio R-101 išlikusių gyvų inžinierių štabo narių, telefonu iš Beauvais šį rytą šitaip praneša:

"Mes susikūlėme kalvos viršūnėje. Nelaimė atsitiko netikėtai. Orlaivis trenkė į žemę, eksplodavo ir užsidegė."

Beauvais policijos pranešimu telefonu, vienas nelaimę mačiusių kaimiečių papasakojo taip:

"Mes staiga išgirdome smarkių trenksmą. Atrodė, kad trenksmas buvo ore. Ir tuojau dangus nušvito šviesiai raudona pašvaiste. Netrukus po to išgirdome, kad susikūlė dirizablis R-101."

"Trenksmas pabudino visą kaimą. Žmonės, kiti kone pusplikiai, ėmė bėgti nelaimės vietoje. Lijo stiprus lietus, tačiau žmonės nepaisė. Jie susispietė už varno nuo liepsnojančios masės, bet dėl karščio negalėjo arti prieiti."

R-101 katastrofoje žuvo augstų valdininkų

Oro ministerijos pranešimu, dirizably R-101 buvo penki oficialiai, 43 įgulos žmonės ir 19 pasažierių, jų tarpe keletas augstų valdininkų. Tarp žuvusių yra:

Lordas Thomas, aviacijos ministerijos darbininkas.

Sir W. Sefton Brancker, civilinės aviacijos direktorius.

W. Palstra, Australijos aviacijos jėgų eskadros vadas.

W. O'Neill, ministerio Indijai atstovas.

R. Colmore, orlaivių plėtotės direktorius.

Leit. Richmond, dirizablio R-101 architektas.

Maj. Scott, buvęs orlaivio R-34 komandorius ir vienas dirizablio R-100 skridimo į Kanadą oficerias.

Komandorius H. Irwin, dirizablio R-101 kapitonas.

Navigatorius E. Johnson, eskadros vadas.

Leit. pulk. V. Richmond, technikos ekspertas.

Maj. P. Bishop, vyriausias orlaivio inspektorius.

Atmintinos kitos didžiulės oro katastrofos

Be baisiosios dirizablio R-101 katastrofos, per pastarus aštuoniolika metų įvyko šios didžiulės oro nelaimės:

1928 m. gegužės 25. — Atšaurės leduose žlugo italų dirizablis Italia. 8 žmonės žuvo.

1925 m. rugsėjo 3. — Per audrą sudužo Ohio stėte Jungt.

[Atlantic and Pacific Photo]

Pampolona, Ispanija. — Bulių rungtynių atidarymo sezonas

Valstybių dirizablis Shenandoah. 14 žmonių žuvo.

1923 m. gruodžio 21. — Per kunas nutrenkė Francijos dirizablį Dixmude, skridusį per Tarpžemio jurą. 52 asmenys žuvo.

1922 m. vasario 21. — Jungtinių Valstybių dirizablis Roma žlugo liepsnose netoli nuo Hampton Roads armijos bazės. 32 žmonės žuvo.

1921 m. rugpjūčio 24. — Phktas iš Anglijos Jungtinių Valstybių dirizablis ZR-3 eksplodavo ties Hull, Anglijoje. 42 žmonės žuvo.

1921 m. sausio 29. — Britų dirizablis R-34 sudužo per audrą Anglijoje. Žmonių aukų nebuvo.

1919 m. liepos 21. — Dirizablio balionas eksplodavo ore ir nukrito ant Illinois Trust & Savings banko Chicagoje. 10 žmonių buvo užmušti.

1919 m. liepos 15. — Britų dirizablis NS-11 perkuno nutrenktas žemių Juroj. 12 žmonių žuvo.

1914 m. birželio 20. — Ties Heligolando susidūrė orlaivis su aeroplanu. 15 žmonių žuvo.

1913 m. spalio 17. — Vokiečių Zeppelinas eksplodavo ore ant Johannisthalio aerodromo. 28 žmonės užmušti.

1912 m. liepos 2. — Atlantik City eksplodavo Akron balionas. 5 žmonės žuvo.

Bulgarijos karalius susižadėjo su Italijos karalaite

Romų ir Sofijos vienu kartu buvo oficialiai paskelbtas Bulgarijos karaliaus Boris sužadėjimas su Italijos karaliaus Viktoro Emanuelio dukterim Giovanna.

Telegrafo pranešimais, Bulgarijos sostinėje dėl to įvyko didelės džiugavimo demonstracijos su visų bažnyčių varpų skambinimais.

Bulgarų karalius yra stačiatikis, o italų karalaite — katalikė. Popiežius tačiau leido jai tekėti už stačiatikio, ta sąlyga, kad ji pasiliuktų katalikė ir kad būsimi jų vaikai būtų katalikai.

Kubos kongresas suteikė prezidentui diktatoriaus galią

HAVANA, Kuba, spal. 5. — Kubos kongresas vakar priėmė įstatymą, kuriuo respublikos prezidentui Machado suteikiama diktatoriaus galia iki po ateinančių visuotinių rinkimų, kurie įvyks lapkričio mėnesį. Įstatymu prezidentas įgaliojamas suspenduoti visas konstitucijos garantijas, paskelbti karo padėtį Havanėje ir apygardoj, o per 20 dienų prieš rinkimus, jei matys reikalo, išplėsti karo padėtį visame krašte.

Diktatoriaus galia, pačiam prezidentui Machado jos prašant, buvo jam suteikta dėl ėmusių pasireikšti krašte revoliucinių bruzdėjimų, panašiai kaip kai kuriose kitose Lotynų Amerikos respublikose.

Šiandien prasideda A.D.F. konvencija

Prez. Hooveris kalbės

BOSTON, Mass., spal. 5. — Rytų [šiandien] čia prasideda 50-toji Amerikos Darbo Federacijos konvencija, kurios svarstymų programoje svarbiausi klausimai bus: nedarbas, penkių darbo dienų savaitė ir prohibicija.

Šio pirmadienio popietinėje konvencijos sesijoje kalbės Jungt. Valstybių Prezidentas Hooveris, kurio kalba bus vėliau perskaityta radio klausytojams. Antradienį kalbės dar Karo sekretorius Hurley ir Darbo sekretorius Davis.

Hitlerio fašistų pogromas žydams Koelne

KOELNAS, Vokietija, spal. 5. — Hitlerio fašistai vakar čia padarė riausę prieš žydus. Keletas asmenų buvo skaudžiai sužaloti.

Riausės kilo viename kabarete, kur žydų artistai satiriskai pašiepė fašistus. Vienas artistų, Urbachas, buvo be sąmonės sumuštas. Keletas smurtininkų buvo areštuoti.

Sprogimas sudraskė tris darbininkus

LAKE CITY, Colo., spal. 5. — Dinamito sprogimas vakar netoli nuo miesto užmušė tris vieškelio statybos darbininkus. Jų kūnai buvo į gabalus sudraskyti.

Brazilijoje iškilo revoliucija

Sukilimas plinta

MONTEVIDEO, Urugvaj, spal. 5. — Oficialiai patvirtinama pranešimai, kad Brazilijos valstybėse — Rio Grande do Sul, Minas Geraes, Parahyboj ir k. — kilo revoliucija. Ji plinta ir kitose valstybėse.

Iš Rio de Janeiro, Brazilijos sostinės praneša, kad su revoliucininkais susidėjo ir dalis Brazilijos laivyno.

Revoliucininkai jau paėmė visus svarbesnius miestus, jų tarpe Porto Alegre, Urugvajana, Alegrete, Rosario etc.

Trijose valstybėse paskelbta karo padėtis

RIO DE JANEIRO, Brazilija, spal. 5. — Trijose didžiulėse Brazilijos valstybėse, Rio Grande do Sul, Minas Geraes ir Parahyboj, kuriose kilo revoliucija, tapo paskelbta karo padėtis.

3 jurininkai žuvo per audrą Madeiroj

FUNCHAL, Madeiros sala, spal. 5. — Vakare čia siautė smarki vėjo audra, per kurią juroj žuvo trys jurininkai. Saloj padaryta daug žalos.

Susekė revoliucinį sąmokslą Portugalijoje

LISABONAS, Portugalija, spal. 5. — Vyriausybė susekė revoliucinį sąmokslą prieš dabartinę prezidento Carmonos diktatūrą. Keliolika sąmokslininkų, kariškių ir civilių, suimta.

MEDSEDŽIŲ k., Gargždų v. — Čia rugp. 29 d. St. Cirtauto 3 metų vaikas įvirtė nuo ugnies nukeltą verdančių dažų katilą ir po 5 dienų mirė.

Lenkai suėmė 16 ukrainiečių atstovų

VARŠUVA, spal. 5. — Lenkų vyriausybė areštavo šešioliką ukrainiečių, buvusių Lenkų seimo narių. Jų tarpe suimtas ir kunigas Kunickis, ukrainiečių bažnyčios metropolitą Septyckio artimas draugas.

T-tų Sąjungos seimo sesijos pasibaigė

GENEVA, Šveicarija, spal. 5. — Tautų Sąjungos seimo sesijos, kurios traukėsi per pusketvirtos savaitės, vakar pasibaigė ir dauguma penkiasdešimt dviejų valstybių, Sąjungos narių, delegatų išvažinėjo namo.

Tarp svarbiausių šios Tautų Sąjungos seimo sesijos darbų paminėtini:

Priimtas principas Francijos užsienių reikalų ministerio Briando sumanymas sukurti Europos Valstybių Federaciją.

Isakytą, kad paskutiniai francų kariuomenės likučiai būtų ištraukti iš Saaro klonio.

Padarytas dar vienas žingsnis nusiginklavimo klausimu, būtent: visos svarbesnės Europos valstybės, išskyrus Vokietiją, Italiją ir Vengriją, pasirašė sutartį teikti finansinės pagalbos valstybei, kuri būtų kitos valstybės užpulata ar grumojama puolimu.

Nusiginklavimo paruošiamos komisijos konferencija, kurioje dalyvaus taip pat Rusija ir Jungtinės Valstybės, sušaukiama lapkričio mėnesio 3 dieną. Ji turės sutaisyti nusiginklavimo sutarties projektą visuotinei nusiginklavimo konferencijai, kuri turės būti vėliau sušaukta.

Dėl dabartinio ekonominio krizio, kuris palietė visą pasaulį, nutarta padaryti plačiausių tyrinėjimų ir surasti priemonių dalykų padėčiai pataisyti.

3 vokiečių karininkai nuteisti kaip sąmokslininkai

LEIPCIGAS, Vokietija, spal. 5. — Trys vokiečių karininkai, Hans Ludien, Richard Scheringer ir Friedrich Wendt, vakar čia buvo Augščiausio teismo pasmerkti kiekvienas aštuoniolikai mėnesių tvirtovės kalėjimo.

Visi trys jie buvo apkaltinti valstybės išdavimu dėl skleidimo fašistų propagandos Vokietijos kariuomenėje. Teismui paskelbus nuosprendį, fašistai padarė protesto demonstraciją, kuri betgi buvo policijos išsklaidyta. Keletas asmenų suimti.

Prezidentas Hooveris kalbės Amerikos Legijono konvencijoj

WASHINGTONAS, spal. 5. — Prezidentas Hooveris išvyks į Bostoną, kur jis rytą [šiandien] pasakys dvi kalbas: vieną 11 val. prieš pietus, Amerikos Legijono konvencijoje, o antrą, po pietų, — Amerikos Darbo Federacijos suvažiavime.

LIETUVOS ŽINIOS

Klounai kriminalinės policijos valindinkų rolėj

KAUNAS. — Rugsėjo 17 d. du Kauno kinematografų divertimentininkai Liudas ir Kazys Urniežiai, ir Emilis Engelis, girtaudami vaikštinėje po įvairias smukles, kur pasivadinę kriminalinės policijos valdininkais, reikalavo veltui degtinės. Gastrolieriams įėjus į savo butą, Karo ligoninės gatvėj, juos pasekė kriminalinės policijos valdininkas Z. ir pareikalavo jų dokumentų. Tariamieji valdininkai užpuolė agentą, jį nuginklavo ir atimtuojai revoliucijų pradėjo šaudyti.

Kilus triukšmui atvyko viešosios ir krim. policijos, kuriems pavyko triukšmą sustabdyti.

Iškasti senovės gyvulių kaulai

Mariampolės apskr. Raudėnų vals. bekasant melioracijos tikslais Kirsnos upę, rasta senovės gyvulių liekanų. Spėjama, kad tai yra kadaise pelkėse gyvenusių, dabar išnykusių, taurių kaulai. Jie savo stambumu ne kiek nepanašūs į dabartinių gyvulių kaulus. Be to, rasta briedžių ragų ir žmogaus gan originali kaukolė. Iškasejas Kirsnos rajono nusausinimo darbų vedėjas p. Kšečkavskas stropiai renka ir ketina perduoti gamtos tyrimo stočiai.

583,790 dolerių išleista kovai su prohibicija

WASHINGTONAS, spalio 5. — Draugija Kovai su Prohibicijos Amendmentu savo oficialiame pranešime parodo, kad per aštuonis šiuo metų mėnesius, nuo 1 sausio iki 31 rugpjūčio, savo kampanijai už prohibicijos panaikinimą surinko \$528,686, o išleido \$583,790.

Draugijos pajamos parėjo iš jos daugiau kaip 14,00 narių mokesčių ir paaukojimų. Tuli kapitalistai, kaip John Raskob, nacionalinio demokratų partijos komiteto pirmininkas, Richard T. Crane Jr., Chicago's Crane kompanijos pirmininkas, fabrikininkai Pierre Dupont, Lamont Dupont, Southern Pacific geležinkelio direktorius Harkness, Western Pacific geležinkelio pirmininkas A. C. James, buvęs Victor Talking Machine kompanijos pirmininkas Eldridge Johnson, auokojo po \$25,000 ir po \$30,000. Chicago's pirklys Marshall Field auokojo \$5,000.

Šiais laikais jokio biznio įmonė be reklamos negali gyvuoti. Konkurentų yra tiek daug, kad tik nuolatiniu kasdieniniu skelbimu gali patraukti didesnę klientų šakį.

Amerikos įmonės gerai suprantą, kad be geros reklamos neapsieiti. Kuo daugiau reklamuoja, tuo geriau sekasi.

Reklama, kuri atliekama duodant skelbimus į laikraščius, visuomet apsimoka.

Kas garina "Naujienos", tas visuomet turi naudą.

Chicago ir apylinkėse federalis oro biuras šiai dienai pranešauja:

Gali but lietaus; nedidelė temperatūros atmaža; vidutiniai mainai vėjai.

Vakar temperatūros vidutiniskai buvo 59° F.

Šiandien saulė teka 5:31, leidžiasi 5:25. Mėnuo teka 5:32 ryto.

Revoliucija Muzikoje

Rašo Dr. A. Montvidas

Tik keli metai atgal radio buvo įvairios baimės daugeliui vyrų: jų žmonos sėdėdavo prie instrumento su dūdomis ausyse per valandų valandas, o namų darbas buvo apleistas. Moters irgi visokių skaudėjimų ir ausų peršėjimų gaudavo. Pats instrumentas ir savo išvaizda, ir mechanizmu ir garso perdavimu buvo labai netobulas. Tokiu radio dabar ir vaikai nenorėtų žaisti, o suaugusius jis tik erzintų. Jo operavimas pasidarė paprastas ir pigus, išvaizda masinanti, kaina pigi, klausyti paranku, ir iš jo gausima muzika šimteriopai geresnė. Namas be radio pasidarė retenybė. Pernai metais Amerikos gyventojai išleido virš 890 milijonų dolerių radio pirkimui. Šių instrumentų industrija pralenkė daugelį kitų industrijų. Planų seniau parduodavo keli šimtai tukstančių kas metai, o pernai tik 90 tukstančių. Jų tarpe daug komijos arba elektra varomų. Pagerinti fonografai da parduodami, nes žmogus gali uždėti momentui atitinkamą rekordą. Vadinasi, kiekvienas parankiai ir pigiai savo namuose gali gauti muzikos ir dainos. Ir reikia pasakyti, kad vis geresnė muzika duodama. Viena, patys radio dirbėjai, jeigu jie nori savo produkto primasinti pirkėjų, turi jam duoti tokios muzikos, kokią jis mėgsta. Antra, daugelis biznių radio vartoją pasiskelbimui ir varžytinėse duoda geresnę muziką. Be to, pats klausytojas vis labiau išmoksta atskirti prastą muziką nuo geros. Pradžioje publika galima buvo sėti bile kokių šlamštų. Pas minią ištolulinto skonio nėra. Juk ji buvo sūdziai pamėgusi džiazą, kurio ištolulinto skonio žmogus negali pakęsti. Tai per daug akcentuota, banaliska, paprasta ir monotoniška muzika, mėgdžiojanti ir gyvulių ir žmonių nejaukius tonus. Da ir šiandien minios didžiulia mėgsta klausytis šios nepaprastos, vulgarinės muzikos. Tie, kas ne meno paisyti, o kostumeriu ieško, da ir šiandien turi pasisekimo pas neaprašyto skonio klausytojus. Nors lėtai, vienok ir neaprašytas skonis

apsitašo, kuomet laikais išgirstama ir geros muzikos. Gal džiazas Amerikoje pakenkė patiems muzikantams, kurie pavarėjo muziką jos išuokimui, nemažiau už radio, fonografą ir taip vadinamą movietoną. New Yorko "Times" sako, kad dviejų pastarųjų metų laiku Amerikoje darbo neteko tarp 25 ir 50 tukstančių orkestrinių muzikantų. Paprastų muzikantų, kurie uždarbiavo mažuose teatriniuose ir kitur, skaitlius irgi yra didelis. Jų vietos užėmė radio, movietonas ir fonografas. Pirmą tėvai mokino vaikus muzikos, kad jie užsidirbtų pragyvenimui. Kiti, kad turėjo šiekios tokios muzikos namie. Dalykai pasikeitė: muzikantai mažai progos gauti darbą, o netalentingas ir neišlavintas namų muzikantas neįstengia lenktyniuoti su radio ir fonografu. Džiazas nors ir dažnai da skamba, bet jo dienos trumpos: vis didesnis skaitlius pradeda atskirti, kad tai yra pigios rūšies muzika, ir vis dažniau matosi reikalavimai, kad per radio būtų mažiau duodama džiaz. Radio stotys praneša, kad net fermeriai dažnai prašo pakartoti Čaikovskio, Chopino, Beethoveno, Schumano, Mozarto ir kitų garsių muzikų kompozicijas. Lietuvių valandos pradžioje buvo populiarės, nes programai buvo rupestingai sutvarkyti. Tiesa, geros muzikos tose valandose nesigirdėjo, vienok dainininkų buvo neblogų. Kiek tenka dabar su lietuvišiais pasikalbėti, jie geriau mėgsta fonografų rekordus per radio girdėti, negu gyvus asmenis dainuojant. Paprasti vaikų ir kiti šokie tokie choreliai, kurie tik karkia, o nedainuoja, ir bebalsiai bei neišlavinto balso dainininkai jau nepatenkina ir lietuviškos publikos. Į rekordus paprastai įgroja ir įdainuoja jau geresni artistai. Mes lietuvių savo muzikos kaip ir neturime, todėl apie ją neprisieina kalbėti, vienok ir prastas dainavimas jau pradeda nepatikti mūsų publikai. Šita dainos mėgstanti publika net ir gerųjų dainininkų koncertus menkai besilanko. Vidutiniškai dainininkai savo koncertuose tik savo asmeninių draugų būrelį turi arba varu kas nors publiką atvaro, vienok ji neateina dainavimo pasiklausyti. Pirmą lietuvių masė nebuvo girdėjusi gero dainavimo. Radio ir fonografas davė jai progos ir ji jau spėjo išlepti. Lietuvių chorams ir solistams dainoj ir muzikoj užduotis pasunkėjo. Grįžtant prie dalyko, noriu pastebėti, kad muziką ir dainą galime tik girdėti, o ne matyti. Kada ją gauname per radio arba fonografu bei movietonu, muzikanto ir dainininko nematome. (Išimtytis pasitaiko movietone). Visai nesvarbu, ar jis arba ji gražus, ar jaunas, ar puošnų rubai, ar moka kraipytis, švaistytis ir kitaip

savę į priešakį iškišti. Ar mažą budavo solistų muzikoj ir dainoj, kurie neturi nė talento, nė pasišventimo, tik užsigėdę save išreklamuoti, gvoltu skverbdavosi būti muzikantais ir dainininkais, ir visokiais pasijudinimais - pasikrutinimais, rubų puošnumu, akių mirktelėjimais, šypsojimais į vyrus arba į moteris gaudavo daug aploclismentų ir laikraščiuose publikacijos. Tai yra muzikos ir dainos darkymas. Pasamdyti laikraščiai šitokius virtuozas išvadina žvaigždėmis ir, vadinasi, publika eina, ne muzikos bei dainos klausytis, o pasižiūrėti į muzikantą bei dainininką. Tokis Rachmaninovas, kurio išvaizda nėra masinanti, o muzika žavėtina, nubaitydų daugelį klausytojų. Mechanikų muzika ir daina paslėpė asmenį, o teikia jo produktą. Asmens rubai, išvaizda, judėjimai ir veido grimavimai bei šypsos muzikai nereikalingi. Net orkestru arba virtuozo vardo nenugirdęs, radio klausytojas pats sprendžia, kuri muzika gera, kuri prasta. Promotorių išreklamuoti vardai vis menkesnės reikšmės turi. Tas pats yra su fonografu rekordais. Vadinasi, mechanikų muzika stumia laukan prastą muzikantą ir prastą dainininką. Ji dar ir tuomi stebėtina, kad jos klausytis gali milijonai žmonių. Tai nėra rinktinė publika, kuri renkasi į svetainės koncertų klausyti. Bent šiuo tarpu jai prisieina duoti ir paprastos muzikos. Vienok jos skonis tobulėja. Ilgai šerti ją prasta muzika nesiseks. Jei tie, kas daro biznį iš mechaninės muzikos, užmirš meną, o darys ekonomiją ir laipsniškai neuos vis geresnės muzikos, įvyks tokia pat katastrofa, kokia ištiko muzikantus ir dainininkus. Juk buvo užėjusi "pavietrė" pataikanti masei ir daryti iš jos pinigą, o menas buvo nuvarytas miegoti. Prasta muzika įgriso ir miniai, o geros muzikos mėgėjai buvo ranka numoję.

Teciaus reikia neužmiršti, kad be gyvų muzikantų ir dainininkų mechanikų muzika ir daina nepasidaro. Kompozitoriai, orkestrai, chorai ir solistai reikalingi. Kadangi didelis skaitlius nėra reikalingas, galima pasirinkti visų geriausius. Fonografų dirbėjai iki šiol taip ir elgėsi. Išimtytis buvo daromos tautų ir tam tikrų grupių patenkinime. Tai jau koncertijos principas. Teciaus pradžioje fonografas teikdavo labai prastos rūšies muziką. Gyvybės išlaikymui prisiejo ne tik patį instrumentą vis tobulinti, o samdyti geriausius muzikantus ir dainininkus.

(Pacific and Atlantic Photo)

New York. — Daniel Gugenheim, milijonierius, kuris didesni pinigų sumas skyrė aviacijos reikalams. Jis mirė rugsėjo 28 d.

Mano manymu, radio stočių yra per daug. Didžiulą jų valdo ir programus tvarko žmonės, kurie apie muziką labai menką supratimą turi. Stočių skaitlius nekenktų, jei jos būtų vedamos ne tiek komercijos tikslui, kiek dailės. Kas klausosi šeštadienio vakarais iš New Yorko perduodamos National Broadcasting kompanijos muzikos ir viso programo, tas tuoj

pastebi skirtingumą. Jei panašūs programai ir panašiai gabių žmonių muzika ir daina girdėtusi ir iš kitų stočių, nemaža publikos dalis pradėtų nepakęsti pigios, prastos muzikos. Iš grynai koncertinių stočių su jų pigiais ir petalentiniais muzikantais ir dainininkais jos niekas nesiklausytų, ir tokios stotys turėtų užsidaryti. Bet ar atsiras pasišventėlių menui? Kol kas netoli visos stotys vartojamos tik komercijai, o kur ši nosį įkiša, ten menas miršta arba išsigema. Mechaninė muzika pasiūlysi, jei ji nebus vartojama komercijai ir nepataikaus neilavintai miniai. Minios skoni jį turi auklėti ir pratinti augtesnės rūšies muzikai.

Mechaninės muzikos atsiradimas nugązdino ne tik darbo netekusius muzikantus, o įvairė susirupinimo ir muzikos patronams. Oi, kas bus? kas bus? Sunku pasakyti. Tukstančiai muzikantų, ypač privarta užsimanusių jais tapti, gali būti priversti ieškotis darbo valgyklose, krautuvėse ir kitur. Kalba čia eina ne apie darbą, o apie muziką. Talentingieji gaus darbą ir geras algas radio stotyse, rekordų studijose, movietono studijose, jei mechaninė muzika eis meno keliais. Jei ne, ji pati subyrės ir vėl geri ir prasti muzikantai ir dainininkai tukstančiais stotys savo senąjį darbą. Taip sakant, klausimas neatsakomas.

— pagarsėjęs visame pasaulyje
**Pinaud's
Shampoo**

Paliekta jūsų plaukus blizgantiu, sveikais ir ne per daug sausais. Pateisus parduotuvė, arba prisigalvokite 50c už pilno didumo butelį. — Pinaud, Dept. M., 250 E. 21 St., New York. (Sempolo butelė dykai).

Nereikalingas Skausmas!

Dabartinio dienom daug žmonių ima Bayer Aspirin nuo daugelio mažų skausmų, ir taip tankiai kaip jaučia bile skausmą.

Kodėl ne? Tai užtikrintas antidotas nuo daug skausmų. Jis veikia!

Ir Bayer Aspirin tabletai visai nekenksmingi. Tame jų turite deklariu užtikrinimą; jos nesilpnina širdies.

Delto, neleisk šalčiui "persigirti". Nelauk kad galvos skausmas "pereitų". Ar kad neuralgia, neuritis ar net reumatizmas yra tai kas tokio kurį turite perkelti. Tik daktaras gali kovoti su tokiais skausmais, but jus galite visada pasinaudoti Bayer Aspirin pailgvinimui.

Bayer Aspirin visada yra ir jis visada pagelbsti. Apsipatrink su jo vartojimu skaitlin-gumui, ir išveng daug bereikalingų skausmų.

BAYER ASPIRIN

Aspirin yra trade žymė Bayer Fabrio Monocetipacidester of Salicylicacid

25 METAI KAI ATGAVO SPAUDĄ

Bet tik pirmą kartą išėjimui tikrai kultūrišką "NAUJO ŽODŽIO" leidžiamą dvisavaitinį spalvotą žurnalo

"VAPSVA"

Joks žurnalo žurnalas neturėjo tokio bendradarbių sastato: A. Varbas, K. Alijošius, J. Herbačiauskas, Pivoša, Jul-Boks, J. Kulakauskas, A. Smežona, J. Martinaitis, K. Kalpokas ir kiti. PRENUMERATA su priedais metams 10 litų, trims mėnesiams 2 lit. 50 ct. Dabar iki metų galo tik 7 litai.

Rašykite:
"Vapsva", Kaunas, Maironio 6.

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

Važiuokite Lietuvon

Su dainininku Juozu Babravičiu

Spalio 18 d., 1930

Scandinavų Amerikos Linijos laivu

FREDERIK VIII

PER COPENHAGEN I KLAIPEDA

J. BABRAVIČIA

FREDERIK VIII

Dainininkas Juozas Babravičia pasirūpins, kad važiuojanti su šia Ekskursija visi būtų užganėdinti.

Ant laivo Frederik VIII jis surengs keletą koncertų, kad keleivius palinksminti kelionėje su savo dainele. Kurie manote šį rudenį važiuoti Lietuvon, tuojaus kreipkitės prie Naujienų, arba savo ištikimo agento del sutvarkymo dokumentų.

Šioje Ekskursijoje patarnaus:

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St.

P. BALTUTIS, 3327 S. Halsted St.

V. M. STULPINAS, 3255 S. Halsted St.

JOHN J. ZOLP, 4559 S. Paulina St.

Esi Pavargęs?

Išgykit Naują Energiją su ESORKA!

Ar jus jaučiate nuolatos patisę? Kodėl neatgauti reikiamą energiją su ESORKA? Šis laiko įrodymas: tonikas padidės jumis suvartoję normalumą. Pagerina jūsų virškinimą, padidina pilvo patikimumą, konsoliduoja ir pailgina nervus. Klausyk savo apieškininko. 14

SEVERA'S ESORKA

Phone Virginia 2054

JOSEPH VILIMAS

NAMU STATYMO

KONTRAKTORIUS

4556 So. Rockwell St., CHICAGO, ILL.

NAUJOS KNYGOS

Gaunamos "Vienybės" Knygyne

- VIREJE. Išleista 1928 metais. Apdaryta 1,054 patarimais kaip virti įvairius valgiai. \$2.50
- MAISTAS IR VALGIU GAMINIMAS. Dr. J. Kvedaro Mokymais ir šeiminiškėms vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams. \$3.00
- LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS. Šioje 755 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių sąrašymo. Surašyta visi Lietuvos kaimai, vienkiemiai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ūkininkų, kaip toli geležinkelio stotis ir arčiau sias paštas. \$5.00
- KAUNO ALBUMAS. Knyga paveikslu ir fotografijų Kauno miesto. \$7.00
- VINCO KREVES RAŠTAI. Septyniuose tomuose. \$5.00
- LIETUVIŲ KALBOS RĄŠYBA. Rašybos vadovėlis su rašybos žodynėliu. Išleista 1926 metais. \$5.50
- NAMU RUOSOS VADOVĖLIS. Namų darbų, naminių sąskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyna užlaikyti.

VIENYBĖ

193 Grand Street

Brooklyn, N. N.

BIZNIO IR INFORMACIJŲ

"NAUJIENU"

METINĖ KNYGA

Lithuanian Business Directory

Išeis

Sausio 1 d., 1931

Kiekvienas "NAUJIENU" skaitytojas gaus šią puikią ir įdomią "NAUJIENU" Metinę Knygą DYKAI!

Kviečiame visus biznierių ir profesionalus garsintis šioje žingeidžioje ir naudingoje "NAUJIENU" METINEJE KNYGOJE.

NAUJIENOS

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kadzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd. arkl St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

Tarp Chicagos Lietuvių

Draugučių tokšėlės

Bridgeportiške ježedneva įdėjo vieno komisaro cirkuliorų, kuriame ve kas pasakyta: **Prie sienukės bolšepardavikus!**

"Biesai žino kokiems gulams musiškiai žmonės taip labai noriai lanko priešų parengimus? Tokioje Chicagoje tas pasiekė tokio laipsnio, kuris virsta stačiai skandalu. Tai yra daleiskim sezoninė dėmė, bet tokia nešvari, kurią reiktų tuojaus organizuoti likviduoti.

Laike pastarojo karčiaminių dainų ir štukų parengimo stambiaj publikos dalį sudarė progresyviai Chicagos lietuviai. Ar tai dera mums remti priešą, savo aiškų priešą? Šiame klausime regis mums reiktų suvaldyti visus tuos, kurie yra aktyvūs mus judėjimo nariai—darbuotojai."

Raktas cirkuliorui suprasti

"Draugo" komisaro pykčio priežastiai išaiškinti, ve kur šuo guli pakastas: Šiomis dienomis ježedneva turėjo savo keturių metų "jubiliejų" ir komisari su velniais visus saviškius varė ateiti. Pasirodo, ježednevos "jubiliejų" atėjo mizernai mažas skaičius, o į "Esela Seimą" net kai kurie komisari, gi komisarių kvietimą tai veik visa buvus atėjusi. Tai tikrai ne tik "stačiai skandalas", bet stačiai sezoninė dėmė, kaip sako draugas komisaras. Prie sienukės tokius bolšepardavikus! K stienkie!

Klesų kovos pilnos rankos!

Tas pats draugas komisaras ten pat dar taip bėdavoja: "Su šia diena visoj šaly prasideda vėjus stiprinimui revoliucinio judėjimo lietuvių darbininkų eilėse. Klesų kova iššaukė tiek daug įvairių uždavinių, neatidėliojamų darbų, kad mums kaip kada išties sunku viską tinkamai apdirbti."

Lenkai turi priežodį, sako "Ciężkie życie laida, ale honorowe". Tai gi, sunkus komisaro gyvenimas, bet už tai pelningas.—X.

Iš So. Englewood apylinkės

Kaip visur taip pas mus bedarbes apimta dauguma, ir daugelis lietuviškų šeimynų atsidūrė kringioje padėtyje. Dauguma mūsų tautiečių laukė, kad bus geresni laikai, kada darbas jėškos darbininko. Bet tie laikai negrįžta, ir mūsų lietuviai pradeda nerimauti. Kur tik nueisi, visi bėdavoja, kad sunkus laikai ir darbo nėra.

Pas mus randasi keletas dirbtuvių, bet ir tos pačios dirba tik po keletą valandų per dieną. Tenka susitikti ir su vietos biznieriiais, ir tie bedarbes paliesti, biznis per pus sumažėjo. Mat, žmonės taupo kiek begalėdami, nes dar nori ir ryt dieną gyventi.

Reikia padaryti peržvalgą, ką mūsų tautiečiai pereiną vasarą nuveikė. Ogi nieko. Turėjo porą piknikų, bet ir tie be pasėkmių. Tai parodo, kad tarpe englewoodiečių simpatijos ir draugiškumas jau pranyko. Senai žinoma, kad be talkos darbas negalimas nuveikti, o talkos nebesant ir niekas nieko nebedirba.

Viena tobula ypata neseniai išmetinėjo Reporterui, kad jis netiesia rašys apie kolonijos nevyklumą ir apmirimą. Bet kur gi ponas G. pats dabar laikaisi,

kad jokiame visuomeniškame darbe nebematyti ir nebegirdėti? Rep. visuomet tikėjo ir laukė iš pono G. ką nors veikiant ar rašinėjant, bet klydo, nes p. G. moka tik kitus pajudinti, o pats savo pabaltinti. Deja, pats apsitempė, kad reikėjo į So. Chicago važiuoti ir šventas dūdas pusti.

Toliau ką daugiau parašysiu. Rep.

Leonardas Brunvaldas

LATVIS ARTISTAS, DAINININKAS, ŽURNALISTAS IR KALBININKAS

Chicagos lietuvių visuomenė jau pažįstamas iš dalyvavimų kaikiuriuose mūsų muzikališkuose parengimuose Latvų tautos dainininkas baritonas Leonardas Brunvaldas, neseniai atidengė savo antrą žymų talentą kaip gabus piešėjas portretistas.

Pirmas p. Brunvaldo pieštuvu darbas pasirodė mūsų spaudoje keletą savičių atgal, tai fotografija p. Juozo Bačiūno, Tabor Farmos savininko, portreto, kurį p. Brunvaldas nupiešė beviešėdamas Tabor Farmoj.

Teko matyti ir keletą kitų p. Brunvaldo darytų portretinių škiečių, kuriuose labai gubai yra pagauta asmens charakteristika. Bet šiomis dienomis teko matyti p. Brunvaldo darbo fotografiją, Mussolini paveikslą, Chicago Federation of Labor organe "The Federation News". Turint tuos du kontrastingus tipus prieš akis, Mussolini ir Bačiūno paveikslus, galima spręsti apie paties artisto gabumus. Tuose dviejuose portretuose išreikšti du griežčiausiai priešingi tipai: tikras, gyvas, įkūnytas demonas, Fausto mefistofelis ir visų pragariškų aistrų simbolis Mussolini veide, ir šviesi, saulėta, draugiškai-farmeriška nuotaika p. Bačiūno veide.

Žinant kad ir iš spaudos Mussolini tipą, galima sakyti, kad p. Brunvaldas jį atvaizdavo, žinoma kiek artistiškai perdėdamas, tokiu koku jį patį priešingoji spauda charakterizuoja. Ir pažįstant p. Bačiūną, belieka pasakyti, kad spinduliukais ir šėšeliais žaidžiantis jo veidas yra tikra jo budo išraiška, ką Jolson pavadintų "The sunny boy".

"The Federation News" ra-

šo straipsny apie Brunvaldo Mussolini: "Estetiškai, žiūrovo reagavimas į škiečią (paveikslą) aiškiai linkstą jo naudai. Griežtas, vyriškas, beveik brutalus charakteris aiškiai pasireiškia. Mažai tėra švelnumo Mussolinį sudėjime ir škiecas aiškiai tai išreiškia. Tai yra epitomas pajėgos, viešpataujantios energijos, žmogaus, kurs nę prieš ką nesustotų besiekdamas savo tikslų arba tikslų tos partijos, kurios jis laikosi".

P. Brunvaldas yra piešęs visą eilę kitų Italijos įžymenybių.

P. Brunvaldas begyvendamas pas p. Bačiūną dar vieną originališką sumanymą padarė, tai yra įsteigė pirmą lietuvių-latvių "uniiją" Amerikoje. Apie tai bus paminėta kitą kartą.

ISMOKETI PINIGAI Per NAUJIENAS

Pinigus gavo:

25774—Vincenui Sliokui
25775—Valerijai Ručienei
25776—Vincui Akmenskiui
16744—Barborai Aleksaitei
16747—Antanui Čepui
16752—M. Liauginiui
24650—Marijai Latušinskienei
24648—Vincenui Rulevičiui
16746—Teklei Čepienei
16751—M. Merkusevičienei
16748—B. Sebestijonienei
24651—Antanui Vasiliauskiui
25386—Marijai Rukštelytei
24649—M. Rogers
25385—Stasiui Urbanavičiui
16745—Natalijai Page
25386—Onai Paspigrienei
25383—Mortai Bartasienei
24652—Mortai Vaišnienei
25777—Onai Sesetynei
25778—Mateušui Valatkai
25779—Gasparui Dantai
25780—Jievai Gegužinskienei
25783—Rozalijai Marmienei

16769—Juozapui Prancevičiui
16754—Johanai Tautkienei
16757—Antanui Vaivada
24653—Salomijai Murauskieni
2a388—Zuzanai Ezerškienei
16764—Mykolui Rypkevičiui
16756—D. Vasiliauskienei
16762—Petrai Janošoniui
16759—Augatai Kriškiunienei
25389—Zofijai Augustaitienei
25390—Zofijai Augustaitienei
25600—Petronelai Vaitkaitei
25710—A. Ramoškienei
25724—Albinai Aleknaitei
56838—Pranei Kybortaitai
25378—M. Bražiutei
25755—K. Jankauskiui
25750—K. Zmitrienei
25781—Kazimieriui Betingiui
25783—Stasiui Leistromui
56844—Baguliui Gedrai
16763—Onai Geldotienei
16758—Marijonai Leitienei
16755—Juozui Teniukui
25387—Stasiui Urbanavičiui
16759—Barborai Vaišvilaitei
25785—Kamilijai Levickienei

25786—Liudvikai Jakavičienei
25789—S. Vaišnorienai
16772—A. Ivinskienei
16773—Mortai Skrebienei
16765—Antanui Nugarui
16770—Antaninai Jonaitai
16766—Ignui Sidoravičiui
16767—A. Martinavičienei

Kalėdoms, Naujiems Metams

Pasveikinimus SU JUSU VARDU IR PAVARDE UŽSISAKYKITE DABAR

Turime didelį, gražų pasirinkimą visokių rūšių pasveikinimų ateinančioms šventėms. Turime brangių ir labai pigių — 12 labai gražių didelių paaukštų pasveikinimų su margais konvertais, su jusu vardu ir pavarde tik už \$1.75. ATEIKITE IR PAMATYKITE SAMPELIUS.

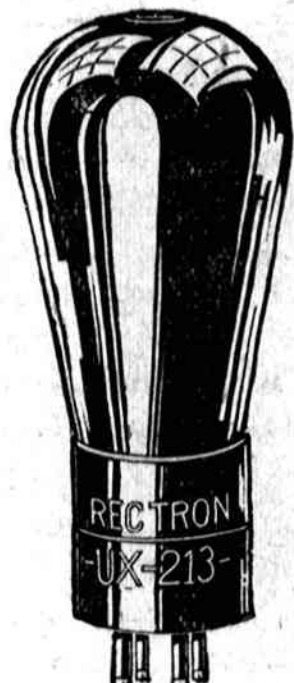
Priimame orderius laiškais ir pasiunčiame paštu.

Naujienos
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Radio Tubos

YRA ŠIRDIS JUSŲ RADIO
PEOPLES KRAUTUVĖSE RASITE GERIAUSIŲ IŠDIRBYŠČIŲ RADIO
TUBŲ KAIP TAI:

R. C. A. RADIOTRONUS
CUNNINGHAM TUBOS
MAJESTIC TUBOS
ARTHURA TUBOS
PHILCO TUBOS

Jei setas neveikia gerai, tai kreipkitės į mūsų radio patarnavimo skyrių, kame suteiksime patariną veltui, ir patarnavimą už mažą atlyginimą, per mūsų patyrusius radio mekanikus. Atsilankykite arba telefonuokite Lafayette 3171, arba Hemlock 8400.

Jai Dar Neturite Radio Savo

NAMUOSE tai prarandate daug svarbių ir malonių gyvenimo valandų. Ypatinai kuomet dabar yra duodami "PEOPLES" puikiausi Lietuvių Programai per orą kas Pirmadienio vakarą nuo 7 iki 8 valandai iš WHFC, Radio Stoties 1420 cilo-cycles.

Radio Įsigyti Yra Labai Lengva

Peoples Krautuvės galėtų rasti puikius pilnai užtikrintus elektrinius radios pilnai įrengtus tik po:

\$25.00 — \$40.00 — \$48.00
\$55.00 ir augščiau

Parduodam ant lengvų išmokėjimų

4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.
Kampas Richmond gatvės Kampas Maplewood gatvės

16780—Onai Vilčiauskieni
24658—Petrai Ambrilaičiui
16776—Jonui Greskui
25392—J. Muraskauskienei
25797—P. Jeccevičienei
56845—Ignacui Gedminui

SKIN ITCHING ENDS

when soothing Zemo is used! Right from the first touch, antiseptic, healing Zemo takes the itching misery out of mosquito bites, rashes, and many other skin afflictions. Try it also for itching, peeling toes. Bathing and other outdoor folks thank cooling Zemo for relief from sunburn. Double it on itchy-poisoning. Pimples and dandruff fade when safe, antiseptic Zemo is applied. It instantly eases razor-smart. Always have Zemo nearby wherever you go. Any druggist. 35c, 60c, \$1.00.

! pražuves

Daugelis pirmųjų išpužiu dažnai esti sugadinama kokių nors mažų iš pažiūros daiktų.

TAI yra piuku įeigu gali taip padaryti, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas dalikas gali neleisti jums būti pirmim.

Pavyzdžiui, įeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jus noroms ar nenoroms turėsite ta kaip užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju būdu. Musu chemikalų pagalias surado sustata žura šitlere šveičia nedraskydami dantu emalės — tas sunkus uždavinis pagalias tapo išrištas. Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

Feen-a-mint

Laxativas

karį jus kramtote kaip gumą.

Nėra kito skonio kaip mėtos

Aptiekose — 15c, 25c

SAME PRICE FOR OVER 40 YEARS

25 ounces for 25cents

pure **KC BAKING POWDER** efficient

IT'S DOUBLE ACTING
MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

Bernard Petkas

Pilnas Pasirinkimas
Vyriškų papuošalų, geresnės rūšies, didesnis verčios, geriausių spalvų
4171 Archer Avenue
kampas Richmond St.

Buy gloves with what it saves

Nėra reikalo mokėti 50c ar daugiau, kad gauti gera dantu koshę. Listerine Tooth Paste, didelis tubas parodo už 25c. Jį valio ir apsauro dantis. Be to galite automatiškai išvalyti dantis su Listerine 33c, už kuriuos galite nusipirkti pirmūnais ar kitą kitą. Lambert Pharmacal Co.

LISTERINE TOOTH PASTE 25c

Jos niekas nekviečia

Ar jus žinote kodel ji buvo nepageidaujama? Nę ji pati nežinojo! Halitosis (dvokiantis kvapas) yra tokia draugijinė, kurios niekas neatleidžia, ir tai buvo priežastis. Betgi nėra reikalo turėti halitosis. Plovimas su Listerine pašalina blogą kvapą. Vartokite kasdien. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

LISTERINE pašalina halitosis
Sunaikina 200,000,000 perų

NEW delight in Cheese flavor

Still another Kraft-Phenix triumph! New digestibility, health qualities and delicious new flavor added to cheese.

In Velveeta all the valuable properties of rich milk are retained. Milk sugar, calcium and minerals. Good for everyone, including the children.

Velveeta spreads, slices, or melts and toasts instantly. Try a half pound package today.

KRAFT

Velveeta
The Delicious New Cheese Food

STAR DUST

Copyright Midwest Feature Service

CARMEL MYERS

BORN SAN FRANCISCO, CAL. APRIL 4, 1901

EDUCATED AT LOS ANGELES HIGH SCHOOL

STUDIED VOICE AND PIANO

SANG THE INGENUE LEAD IN "THE MAGIC MELODY" IN NEW YORK

1917 STARTED HER FILM CAREER — UNDER D.W.GRIFFITH

FIRST PART WITH DOUGLAS FAIRBANKS IN "THE MATRI-MANIC"

CONTRACT WITH UNIVERSAL

PLAYED IN "BEN HUR" "THE CARELESS AGE" "BROADWAY SCANDALS" — IS MARRIED TO RALPH BLUM — FAVORITE SPORT-TENNIS

BY WESTPHAL

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia "Naujienu"
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymų kainos:

Chicagoje — pašto:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienu mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiojimą:

Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienu mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitų užsienioose [Atpiginta]

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piniurus reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

NORĘTŲ DALINTI VILNIŲ PUSIAU

Jau kelis kartus buvo spaudoje žinių apie tariamas slapstas Lietuvos ir Lenkijos derybas. Ypatingai plačiai rašė apie tai Vokietijos laikraščiai. Berlyno "Tageblatt" (demokratų organas), pavyzdžiui, vienam savo numeryje paminėjo ir vietą, kuriose neva tos derybos eįsios, ir dalyvavusius jose asmenis ir padavė sąlygas, kurioms esą abiejų pusių susitarta. Apie susitarimo rezultatus laikraštis praneša taip:

"Nauja sienos linija eina per Vydžius, Svyžius, Garvečius Vilnės upeliu, gelež. st. Vileika pasilieka lenkų pusę. Vilniaus miestas bus dalinamas taip, kad Gedmino kalnas, Bonifacijaus bažnyčia ir Jurgio prosp. su Katedra — lieka lietuviams, vyskupų palocius, universitetas, Aušros vartai ir stotis pasilieka lenkams. Vilniaus Skopuvka busiantis užmuryta kaip siena ir did. Pogulėnka irgi siena. Į pietus pasienio linija eina taip, kad Lentvaravio miestelis ir Leipunai palieka lenkams, o Trakai lietuviams; Seinai ir Vigiai lenkams. Eina tarp tų miestų gelež. būsias privačiose rankose, bet bus garantuotas susisiekimas.

Lenkai už šį teritorijos perleidimą reikalauja kariškos bazės Klaipėdoje ir Nidoje.

Kaipo veikliausią derybų dalyvį, vokiečių laikraštis paminėjo amerikietį (buvusį ir Chicagoje) kun. Urbonavičių, kuris veikias sulig instrukcijomis iš Vatikano.

Lietuvos spauda mano, kad tie Berlyno pranešimai esą tuščia sensacija, tačiau ir ji pripažįsta, kad kokių ten bandymų išspręsti Vilniaus klausimą derybomis tarpe lietuvių ir lenkų buvę daryta. Ve ką sakosi esančios girdejusios iš Vilniaus šaltinių "Lietuvos Žinios":

"Kun. Urbonavičius buvo atvykęs iš Amerikos, kaip lietuvių ekskursijos vadas, ir lankėsi Vilniaus krašte (jis gudas, vedas Amerikos lietuvių parapiją).

"Kalbama ir taip pat Vilniaus lenkų spauda rašė, kad kun. Urbonavičius lankėsi Pilsudskio (maršalo brolio. — "N." Red.) Pikeliškių dvare ir norėjo gauti su Pilsudskiu (maršalu. — "N." Red.) pasimatymą.

"Pilsudskis jo nepriėmęs. Kun. Urbonavičius tada savo planus, apie kuriuos dabar rašo "Berliner Tageblatt", išdėstė Pilsudskio adjutantui. Savo ruožtu adjutantas visa tai išdėstęs Pilsudskiui (Urbonavičius laukęs laukamajame). Kai prieita prie to, kad Vilnius bus padalintas pusiau, Pilsudskis sustabdęs adjutantą ir pasakęs:

"Pėdž tego durnia! Wilno jest moje — komu zachce, temu i oddam" (Vyktą kvaili! Vilniaus mano — kam norėsiu, tam ir atiduosiu)... Tuo "derybos" ir pasibaigė.

Dar esą kalbama, kad kun. Urbonavičių pakurstęs Vatikanas pauostinėti, ar nebūtų galima kaip nors sutaisyti "katalikiškus kraštus".

Vadinasi, kai kas vis delto mėgino su Pilsudskiu derėtis del Vilniaus.

Vilnių, kaip matome, siuloma padalinti pusiau tarp Lietuvos ir Lenkijos. Tai naujas "skymas". Lietuvai, žinoma, būtų geriau gauti pusę, negu nieko. Bet reikia atsižvelgti į Vilniaus gyventojų norą. O gyventojai kažin ar sutiktų savo miestą skriosti per pusę, lyg kokį lentgalį!

"REFORMIZMAS", "OPORTUNIZMAS" IR KITI GALAI

Mūsų bolševikuojančių progresiečių spaudos organas "Darbininkų Balsas" rašo:

"Komunistų partija veda rinkimų kampaniją. Vyriausiu partijos obalsiu yra kova už socialę apdraudą. Socialę apdraudą reikalinga darbininkams daugely atvejų. Dabar, kada milijonai darbininkų randasi be darbo, todėl ir be jokių įplaukų reikalingu pragyvenimui, tad šiame atvejų apdraudą būtų vienintelis budas palaikymui gyvybės. Apdraudą reikalinga susižeidusi ar šiaip susirgusi. Apdraudą reikalinga senatvėje, ypač dabar, kada žmogus sulaukęs 45-ų metų jau skaitosi netikėsiu darbu ir išmetamas gatvėn. Apdraudą labai rei-

kalinga moterims prieš ir po gimdymo... Apdraudą reikalinga buvusių karų aukoms, kurie netekę sveikatos bastosi purvinose gatvėse elgėtaudami...

"...Supažindinkim darbininkus su tuo sumanymu (bilium) ir nurodykim, kad balsavimas už komunistus reiškia balsavimą už šį sumanymą."

Bet bilius (įstatymo sumanymas) darbininkams apdrausti nuo nedarbo, senatvės, ligos, susižeidimo ir t. t. tai juk yra "reformizmas", "oportunizmas", "kontr-revoliucija" ir "darbininkų išdavystė"!

Argi jau mūsų progresistės užmiršo šiuos komunistų "principus", kurių vardu savo laikų buvo suskaldyta Amerikos Socialistų Partija?

Argi jos užmiršo, kaip per metų metus "Naujienos" ir kiti socialistų laikraščiai aiškino socialinės apdraudos reikalingumą darbininkams, o komunistai (ir kartu su jais musiešis progresistės) mus už tai visaip pravardžiuodavo ir purvais drapstydamo?

Jeigu yra tiesa tas, ką dabar rašo "Darb. Balsas", tai reiškia — komunistų partija nuo pat savo užgimimo buvo atžagareiviska ir priešdarbininkiška.

Ir kame yra užtikrinimas, kad komunistai, kitokiam vėjui paputus, neįs socialinę apdraudą niekinti? Nes jokio principų pastovumo pas juos nėra. Tą, ką jie pirma apsiputodami pludo, šandie jie laiko savo "vyriausiu partijos obalsiu"!

Apie Įvairius Dalykus

SILKĖS

Silkų ekonominė, socialinė ir politinė reikšmė. — Silkų rūšys. — Daugiausia silkų suvalgo žydai. — Kokie valgiai galima iš silkų pagaminti? — "Matjes", taipgi "schmaltz" ir kitokios silkės. — Silkų importeriai ir eksporteriai.

Kaip žinia, italai yra dideli makaronų mėgėjai. Nesikrata ir nuo česnakų. Ryšį su tuo vadeviluose krečiama visokie juokai. Panašiai yra ir su silkėmis. Silkė (clupea harengus) yra vienas svarbiausių žydų maistas. Tą žuvį ypač mėgsta žydai, kurie yra žinomi kaip litvakai.

Tiesą sakant, silkės ir joms panašios žuvys nėra išimtinai žydų maistas. Tačiau Amerikoje silkų žydai gal daugiausia ir suvalgo. Pastaruoju laiku pasirodė kelios moksliškos knygos, kur gvildinama silkų ekonominė, socialinė ir politinė reikšmė. Pasirodo, kad tie žmonės, kurie daro pragyvenimą iš silkų (gaudo jas ir pardavinėja) tik labai retuose atsitikimuose yra antisemitai. Mat jiems visą laiką tenka su žydais biznį daryti ir su jais artimus ryšius palaikyti. Ačiu tam, jie geriau žydus pradeda pažinti ir pas juos pranyksta rasinė neapykanta.

Biologišku atžvilgiu silkų priskaitoma apie 60 rūšių. Tačiau ne visos silkės tinka maistui. Kai kurios jų yra nuodingos. Jos minta tokiomis gyvomis, kurie užnuodija jų mėsą. Faktinai tik kelios silkų rūšys maistui tinka. Iš jų labiausia populiariškios yra "matjes" ir "schmaltz" silkės. Žinoma, dar yra visokių rūktyų, džiovintų, konservuotų ir kitokių silkų. Silkų rūšiai priklauso ir sardinkos bei kitos joms panašios žuvys.

Amerikoje juo tolyn, tuo mažiau silkų besuvalgoma. Išėjus žydus, kitų tautų žmonės mažai jas tenaudoja. Net tarp žydų dažnai silkė nebėra maistas, o tik savo rūšies užkandis apetito padidinti. Rusijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje silkė buvo ir tebėra labai svarbus maistas. Kai miečiai gavenios laikė tik silkėmis ir maitindavosi. Jie su naudodavo viską — ir galvą, ir uodegą, ir žvynus. Žydų šeimose silkė irgi sudarydavo labai svarbų maistą. Ir Europoje niekam į galvą neateidavo dalinti silkės ir skirtingai suvalgomos, bet ir kitokių žuvis, kurios randasi fjorduose ir labai yra panašios į silkę. Čia žmonės perdaug yra išlepinti. Jie silkę ir džiovina, ir marinavoja, ir vėnija. Viso-

kiais būdais permaitina jos originalų skonį.

Amerikiečių laikomose restoranuose beveik niekuomet negalima gauti silkų. Tačiau žydų apgyventose vietose restoranai paprastai turi silkų visokios rūšies. Žydai vis dar tebeprisilaiko savo tradicijų. Ir kai kurie žydų restoranai tiesiog turi apiepusę valgių, kurie yra iš silkų pagaminti. Ten kapota silkė duodama užsikąsti, kepta valgyti ir marinavota užsigardžiuoti. Iš silkų daroma visokie ometai, "steikai" ir net sriubos.

Net ir paprastuose žydų restoranuose silkė užima gana svarbią vietą. Tai savo rūšies apetito padidintojas. "Matjes" ir "schmaltz" silkės yra labiausia populiariškos. Bet pastaruoju laiku nemažai suvalgoma ir marinavotų silkų. Kai kurie labai girda "bismarkines silkės". Girdi, jos sustiprinančios kraują ir suteikiančios kuniui geležies. Bendrai imant, apie tris ketvirtadalius į New Yorką arba Chicago importuojamų silkų suvalgo žydai.

Yra nemažai firmų, kurios užsiima silkų importavimu. Kokiu būdu žmonės įeina į silkų biznį? Tai gana keblus klausimas. Tyrinėjimas rodo, jog stambesnieji importieriai silkų biznį tiesiog paveldi. Jų tėvai ir jų tėvų tėvai užsiėmė tuo bizniu.

Pavyzdžiui, imkime Hollandier šeimą. Silkų biznį Hollandier'iai jau yra per daugėnuodingos. Jos minta tokiomis gyvomis, kurie užnuodija jų mėsą. Faktinai tik kelios silkų rūšys maistui tinka. Iš jų labiausia populiariškios yra "matjes" ir "schmaltz" silkės. Žinoma, dar yra visokių rūktyų, džiovintų, konservuotų ir kitokių silkų. Silkų rūšiai priklauso ir sardinkos bei kitos joms panašios žuvys.

Amerikoje juo tolyn, tuo mažiau silkų besuvalgoma. Išėjus žydus, kitų tautų žmonės mažai jas tenaudoja. Net tarp žydų dažnai silkė nebėra maistas, o tik savo rūšies užkandis apetito padidinti. Rusijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje silkė buvo ir tebėra labai svarbus maistas. Kai miečiai gavenios laikė tik silkėmis ir maitindavosi. Jie su naudodavo viską — ir galvą, ir uodegą, ir žvynus. Žydų šeimose silkė irgi sudarydavo labai svarbų maistą. Ir Europoje niekam į galvą neateidavo dalinti silkės ir skirtingai suvalgomos, bet ir kitokių žuvis, kurios randasi fjorduose ir labai yra panašios į silkę. Čia žmonės perdaug yra išlepinti. Jie silkę ir džiovina, ir marinavoja, ir vėnija. Viso-

Silkės vyriausiu yra importuojamos iš tų šalių, kurios randasi prie Šiaurės jūros. Tokiu būdu Norvegija silkų eksporte užima pirmą vietą. Paskui seka Škotija ir Vokietija. Šiaurinėje Atlantiko dalyje taip pat sugaunama šiek tiek silkų: vyriausiu Newfoundlande ir St. Lawrence apeliokėj. Norvegijoje ne tik daugiausia yra silkų sugaunama, bet ir kitokių žuvis, kurios randasi fjorduose ir labai yra panašios į silkę. Čia žmonės perdaug yra išlepinti. Jie silkę ir džiovina, ir marinavoja, ir vėnija. Viso-

pastebėti, jog stambiausi Norvegijos finansininkai yra silkų ir džiovintos žuvies eksportieriai. Tarp tų eksportie-

rių ir finansininkų pirmą vietą užima Einar Hausvik, kuris yra labai populiarius Norvegijoje. — K. A.

E. T. A. Hoffman

Vertė J. Pronskauskas

Velnio Elikstras

(Tęsinys)

valkatais negali man nieko padaryti; su Dievo pagalba einu savo tarnybą ištikimai ir dorai, ir pasitikiu Jūsų pagalba ir savo geru ginklu, aš jį nesibijau. — Netyčiomis pridėjau, kaip tai buvau iš seno papratimo įgudęs, keletą savo pamėgdžiojančių žodžių, kokios pajėgos pridūda pasitikiu Jūsų Dievu, ir girininko upas bemačiant gerėjo.

Nežiūrint į mano protestavimą, jis prikėlė savo žmogų, apysnę, bet gyvą, apsikrėtą matroną, kuri nors prikelta iš miego, tačiau nuoširdžiai pasveikinusį svečią, vyrų paliepus, tuojau ėmėsi ruošti vakarienę. Paštininkui girininkas, kaip pabaudą, įsakė tą pačią naktį su sulūžusiu ratu važiuoti į stotį, iš kurios jis buvo atvykęs, o mane pasižadėjo pats nuvežti, kada norėsiu, į artimiausią stotį. Aš mielai sutikau, nes jaučiausi labai reikalingas poilsio. Delto išsireiškiau girininkui norįs pasilikti ligi ryt dienos pietų, kad galėčiau pasisėsti iš nuovargio, besivažinodamas be pertukio kelias dienas. — "Jei Tamstai patinka mano pasiūlymas, mano pone, tai lik Tamsta ryt visą dieną čionai ir palauk poryt, Tamsta tada ligi sekančios stoties nuveš mano vyresnysis sūnus, kurį aš siunėsiu į kunigaikščio rezidenciją". Ir su tuo sutikau, girdamas vietos viešnio, kuri man stebėtinai patiko. "Na, mano pone, tarė girininkas, "taip vieninteliai čionai, tokiu būdu Tamsta prastu miestelėnų supratimu turėtum vieningu vadinti kiekvieną gyvenimą miške, nežiūrė, kad labai daug priklauso nuo to, kas jame gyvena. Taip, kol čia šioje senoj medžioklės pily tebevyveno toks senas pikčiurna ponas, kaip kada tas, kurs buvo užsidaręs į šias keturias sienas ir nemėgo geros medžioklės, tai galėjo ir atrodyti vieningas čia gyvenimas, bet nuo to laiko, kai jis mirė, ir jo malonybė krašto kunigaikštis perdirbo šiuos namus į kunigaikščio gyvenimą, nuo to čionai pasidarė gana gyva.

Juk Tamsta esi toks miesčionis, mano pone! kurs nieko nesupranta apie geros ir medžioklės smagumą. Tamsta negali ir įsivaizduoti, kokį mes medžiotojai malonų gyvenimą turime. Aš su savo medžioklės bernaiss sudarau vieną šeimyną, taip, Tamstai gali tai atrodyti juokinga, arba ne, aš čia priskaitau ir savo protinus, sąmoningus šūnes; jie mane supranta ir tēmieja mano žodžius, mostus ir yra man ištikimi iki mirties. — Tamsta matai, kaip su koku pasitikiu jimi žiūri į mane Miškinis, nes jis supranta, kad aš apie jį kalbu. Na, mano pone, girioj beveik visuomet yra kas veikti, čia vakare pasirošimas, uškis, o kai tik rytas aušta, jau kelios iš patalynės ir išėjus laukan, pūsdamas į savo ragą, tį kokią nors linksnų medžiotojo melodiją. Visa pakyla iš miego, kruta, subėga šūnės, jie džiugauja pilni upo ir noro medžioti. Bernai greitai užsiima rubus, apsiuosiama medžioklės diržais, šautuvai apdėties, pareina į grįdį, kur mano senė ruošia medžioklės pusrūčius, ir tada einam smagus ir džiugaudami. Ateinam į vietą, kur laikosi pasislėpę laukiniai žvėrys ir paukščiai, kiekvienas atsistoja tam tikrame atstume nuo vieno kito,

šūnės šliaužia, galvas nuleidę ir uostinėja ir šėka ir išmintingomis akimis lyg žmogus žiūri į medžiotoją, medžiotojas stovi nekvepuodamas, nekručdamas, šautuvo gaiduką atlaubęs, lyg prikaustytas. — Ir žvėriui iš tankumynės iššokus, šūviams sugaudus, šūnis pasiėmęs vytis, ei pone, taip ima mušti širdis ir pavirsti visai kitas žmogus! Ir kiekvieną kartą toks išsikėlimas medžioti yra kas nauja, nes visuomet įvyksta kas nors ypatinga, ko dar nebuvo buvę. Jau vien tai, kad ir žvėrys turi savo laikus, taip kad kas kartą kitas pasirodo, dalyką padaro taip gražų, kad joks žmogus žemėje negali prisistotinti. Bet pone! vien giria pati per save, taip, vien giria yra tokia linksma ir gyva, kad aš niekuomet nesitaučiau vienas. Čia aš žinau kiekvieną vietelę, kiekvieną medį, ir man ištikrųjų rodo, lyg kiekvienas medis, išaugęs po mano akių ir dabar tiesia į dangų savo blizgancią, valksčią viršūnę, mane taip jau pažįsta ir myli, nes aš jį rupinau ir auklėjau, taip aš tikrai manau, kai kartais taip stebėtinai šniokščia ir šnabžda, lyg tai į mane kalbėtų visai savotiškais balsais, ir lyg tai būtų tikrasis Dievo ir jo visagalybės garbinimas ir malda, kokios visai negalima išreikšti žodžiais. — Trumpai, teisingas, dievo baimingas medžiotojas turi tikrai puikų gyvenimą, nes jam yra šis tas užsilikę dar iš tos senosios, gražiosios laisvės, kol žmonės sau tebevyveno natūroje ir nieko dar nežinojo apie visus tuos vuodegavimus ir papuošalus, kuriais jie dabar savo pasistatytuose mūro kalejimuose kankinasi, taip kad jau visai atrato nuo visų tų gerybių, kurių Dievas aplinkui tiek daug sutvėrė, kad jie jais galėtų džiaugtis ir gerėtis, kaip kitą kartą darė laisvieji, gyvendami meilėje ir draugystėje su visa gamta, kaip tai galima yra skaityti senose istorijose."

Visa tai senas girininkas pasakojo tokiu tonu ir upu, jog reikėjo tikėti, kaip giliai jis visą tai jautė širdy, ir aš ne juokais pavydėjau jam jo laimingo gyvenimo, jo giliai nusistatęsio ramaus nusiteltimo, kurį manajam taip buvo nepanašus.

Siarpus prietakis naktį. — Girininko priglaustas pamišėlis vienuolis budė Medardą nušmugti. Pamišėlis išgėrė velnio elikstras.

Kitame gale kiek aš patyriau, gana didelio namo, senis parodė man mažą, jaukiai išpuostą kambarį, kuriame rašau jau padėtus savo daiktus, čia jis mane paliko, užtikrinodamas, kad manęs ankstybas triuksmas namuose čia iš miego prikelt negalėsias, nes aš busiu visai skyrium nuo visų kitų namiškių, ir delto galiu miegoti kiek tik noriu. Pusryčius atneš, kai apacion pasuksiu. Jo, senio, ligi pietų nebesutiksiau, nes jis su bernaiss dar anksti rytą išėisias į girią ir be pietų negrįšias. Kriau į lovą ir budamas labai pavargęs kietai užmigau, bet mane kankino baisus sapnas. — Stebėtinu būdu sapnas prasidėjo jaučiant, kad esu užmigęs, būtent sakiau pats sau: tai yra puiku, kad aš taip greitai užmigau ir taip stipriai bei ramiai snaudžiu, tai visiška pamišėliu nuo nuovargio; tik tu rami atstume nuo vieno kito,

nežiūrint į tai, kad aš to padaryti nepajėgiau, ir vis tik visai tai netrukėdė man miegoti, — bet čia atsidarė durys, ir įėjo vidun kokia tai tamsi butybė, kurioj pasibaisėdamas pažinau lyg pats save, kapucino apsiaustė, su barzda ir tonsura. Butybė ėjo arčiau ir prieėjo prie mano lovos, aš pakručėjau, ir mano balsas, norint šaukti, sustingo mane pagavusiam siaube. Dabar butybė atsisisėdė ant mano lovos ir šlykščiai šaipėsi, žiūrėdama į mane. "Dabar eikš su manim, prabilo butybė: lipsiva ant stogo po ylungės, kuri gieda labai suktą mergautinę giesmę, nes mat Uhu išteka. Ten mudu grumsivos, ir tas, kurs ant tą nustums, bus karalius ir turės gerti kraują."

Pajutau, kad ta butybė mane pačiupo ir pakėlė. Nusimimamas grąžino man pajėgas. "Tu nesi aš, tu esi velnias", sušaukiau ir griebiau su nagais, gresiančiai baityklei į veidą, bet pirštai tartum smego į akis, lyg į giliai duobes, ir butybė vėl pradėjo juoktis rėžiančiu balsu. Tuo momentu atsibūdau, lyg netikėto smugio išliktas. Bet juokas kambarį tebeskambėjo. Pašokau. Pro langą šviesiais spinduliais veržėsi rytas, ir prie stalo pamaniau, atsukusią į mane nugarą butybę kapucino apsiaustė. —

Sustingau iš baimės, baisusis sapnas perėjo į budėjimą. — Kąpūcinas rausėsi padėtuose ant stalo daiktuose. Dabar jis atsisuko, ir į mane grįžo visa drąsa, pamačius nepažįstamą veidą su juoda netvarkinga barzda, iš kurio akių šypsojosi bėmintė beprotybė: kai kurie bruožai iš tolo priminė Hermogeną. — Nutariau palaukti, ką tasai svečias ims daryti ir buti pasirengęs sutrukdyti jo kokių nors nedorus žingsnius. Mano stiletas buvo greta, todėl, be to del savo stiprios kuno sudėties, galėjau likti, ir be svetimos pagalbos įveikti tą įsilaužėlį. Jis rodėsi žaidė su mano daiktais lyg mažas vaikis, ypatingai patiko jam raudonasis portfelis, kurį jis prieš langą visai sukinkė ir kaž kaip ypatingai pats šokinėjo.

Pagalau jis surado pintinę bonką su paslaptingo vyno likučiais; jis atidarė ją ir puostė: visi jo sanariai ėmė drebėti, jis suriko taip kurčiai ir baisiai, kad visame kambari nuaidėjo. Kur tai namuose laikrodžio garsai išmūšė 3 val. Jis ėmė staigti, lyg būtų koks neišpasakytas skausmas jį suėmęs, ir vėl papludo rėžiančiu juoku, kaip kad sapne girdėjau. Jis pasiuto šokinėti, gerti iš bonkos ir, numetęs ją, puolė pro duris lauk. Šukibai atsikėliau ir nubėgau jam paskui, bet jis buvo jau dingęs man iš akių, girdėjau jį bildant kur tai laiptais ir kurėjų smugi, lyg smarkiai užtrenktų durų.

(Bus daugiau)

Jūsų Patogumai

"Naujienos" turi atstovus sekamosiose vietose

Bridgeport
KNYGNAS LIETUVA
3210 So. Halsted St.
Tel. Victory 1266

Marquette Park
TUBUCIO APTEKA
2832 W. 63rd St.

Brighton Park
B. R. PIETKEVICZ
2608 W. 47th St.
Tel. Lafayette 1083

Roseland ir Pullman
WAITCHES BROS. CORP.
52 E. 107th St.
Tel. Pullman 5950

Kai jums reikės pasiųsti pinigų Lietuvai, paduoti "classified" skelbimą ar užsirašyti "Naujienu", kreipkitės į artimiausią atstovą.

CHICAGOS ŽINIOS

Lingle užmušimo išpažintis

Visi 4 iš užmušimų skvado sėdi už grotų

Lingle, Tribune reporterio užmušimo paslaptis, atrodė, jau išrasta. Ją smulkiai išpasakojo vienas iš gėnės, kurs šoferiavo užmušimams.

Frank Bell, 29 m. amžiaus ir jau 8 metų kriminališko rekordo, pagautas visai netikėtai ir supykęs, kad jo sėbriai neateina jo aplankyti, susineravavo, pradėjo nemiegoti, ir nutarė atkeršyti ir išduoti savo draugus, papasakodamas visą paslaptį apie Lingle nužudymą.

Pereitą penktadienio vakarą Bell savo pasakojimą pakartojė del coroners jury ir visa jo kalba paduota spaudai.

\$10,000 už užmušimo darbą

Iš Bell istorijos paaiškėjo, kad Lingle užmušimą suplanavo North Side gengsteriai Moran, Žuta ir broliai Aiello už tai, kad Lingle jų gengs perdaug lupo ir nieko už tai nepadarė. Nužudymo darbu atlikti ta gengs pasikvietė garsios Indiana gengs hyderius Geisking ir Traum. Traum budamas Leavenworth kalėjime buvo susibūriavęs su tuo pačiu laiku kalėjusiais Bell ir Sullivan, tad juos pasikvietė į talką. Už nužudymą jiems buvo žadėta \$10,000, kuriuos turėjo išmokėti vienas Northside bartenderis grekas, Patras.

Ketvirtas laukė vietoj

Bell ir Sullivan, kol nebuvo reikalingi tam darbui, užsiiminėjo automobilių vaginėjimu ir krautuvių plėšimais. Sutarę dieną, birželio 9 d. rytą, Traum pasiūkė Bell su jo vogtu automobiliu pasiferiauti, ir jie tryse, Bell, Traum ir Sullivan privažiavo prie Randolph ir Michigan kampo, kur tuo jau prie jų priėjo ketvirtas, kaip Bell sako, Geisking, pasiūkė iš po karo sėdynės revolverį ir nuėjo į C. stoties tunelio link. Traum dar pasakė: „Jei mes jo nenudėsime čia, rasime jį arklų lenktynėse“. Bellui įsakė pavažiuoti kiek toliau ir palaukti jų.

Atlyginimo negavę, dar vieną užmušė

Žmogžudystę atlikę du, Traum ir Sullivan atbėgo, susėdo į Bell karą ir paliepė važiuoti į pietus. Geisking kūr tai kūr diango. Po to jie visi trys nuvažiavo pas Patras gauti savo atlyginimo, bet Patras, vietoj pinigų išsiėmė iš spintos revolverį ir paleido į Sullivan, bet Bell laiku perspėjo Sullivan ir tas užmušė greką Patras ir visi pabėgo nebegavę atlyginimo.

Telefono adresas visus išdavė

Dabar Geisking yra areštuotas Indiana valstijoje, Traum sėdi suimtas už kokį ten mažesnę nusikaltimą vėl Leavenworth kalėjime, ir niekas nebūtų įspėjęs, kad kaltininkai jau yra rankose, jei ne netikėtai atsitikimai. Likę laisvę Sullivan ir Bell, negavę savo dalies už Lingle nužudymą, užsiiminėjo toliau savo „profesija“, plėšindami gesolino stotis, ir netikėtai pataikė kur juos apšaudė, vieną jų sėbrią Barnes užmušė ir sulig rasto pas jį telefono adresu areštavo Bell. Bell išpasakojo dalyką, tapo areštuotas ir paskutinis Sullivan.

Garsinkitės „N-nose“

Gengsteriai kelia \$1,000,000 fondą

Pinigai viską gali — sako gengsterių išminčiai

Chicago kriminalistų trustas skubiai renka milijono dolerių fondą su kurių pagalba tikisi pašalinti policijos komisierių Alcock iš darbo. Kolektoriai daro vizitus ir jau šnibžda, kad didžioji pusė pinigų yra rankose, o kita dalis nusimato greitai ateity.

Milijonas dar ne viskas, gengsterių trustas nutaręs sukelti tiek, kiek tik reiks. Kadangi šiuo tarpu naujų užmušimų esą negalima daryti, nes viešojo nuomonė esanti perdaug jau įkaitusi, tai kad galutinai nesukėlus revoliucijos prieš gengsterių valdžią, verčiau esą kol kas veikti su pinigais, kaip su kulkosvaidžiais.

Ką tik nesenai gengsteriai buvo sukėlę \$100,000 tik vienai East Chicago policijos stotčiai papirkti, bet ir tai nepavyko, nes Alcock ten įsodino vieną iš kiečiausių kapitonių, Michael Delaney, kurio jokie pinigai neima. Todel genlandas benumato vienintelį tikrąsį kelią, išvesti patį policijos komisierių ir pakeisti jį kitu, gengsteriams prielankiu.

Kaip to atsiekti, tai bus pareiga to milijono dolerių. Laukiama, kad greit vaisyai pasirodys. Bus einama labai išto ir aplinkui, kad visuomenė nepastebėtų, bet bus taip sudaryta, kad atrodytų, jog „patį visuomenę“ reikalauja permainingų policijoj. Tam yra politikieriai, skymeriai, fikseriai ir kitoki profesionalai.

Didžiausia bangžuvė Chicagoj

Nuvažiavę miesto centrą (downtown) ir paėję Michigano Ave ligi tilto, ties Tribune namais, galite pamatyti didžiausią pasauly bangžuvę (viešlybą), kokia kada nors buvo sugauta.

Tilto laiptais nulipus žemyn, aikštėj yra pastatytas stiklo namukas, kuriame tas jurų milžinas, paguldytas. Ją sugavo meksikonai Ramiam vandenyne ir dabar važinėja po didmiesčius žmonėms pamatyti. Žuvis yra 67 pėdų ilgumo ir sveria 70 tonų. Bangžuvė išbalzamuota, kad negestų. Sako, keli tukstanciai galionių vaisy suvaratota balzamavimui, nors ir tai viduj atsiduoda nemalonių žuvies kvapų.

Ten pat yra įsakinti įvairūs paveikslai iš bangžuvų gyvenimo, anatomijos ir jų gaudymo būdai bei prietaisai. Ap link stovi keli žmonės, kurie duoda paaiškinimus. Verta to milžino pasižiūrėti, kurio vien žiotys, atrodė, gali žmogų su visu automobiliu apžioti. Tik vieną dalyką reikia priminti, kad ir apžiojusi negali praryti, res gerklė tėra apie 4-5 colius plati, tai vadinasi, jei žydų biblijai nemeluojta, tai Jachove turėjo arba Jonosių sutverti tokiu, kad pro 4 colių gerklę pralystų, arba sutverti specialiai plačia gerkle „viešlybą“.—P.

Miniai matant apiplėšė kasierę

Harmony kafeterijos 214 S. State st. kasininkė Miss Moore vakar apstojo išeinant pro duris du juodi banditai ir atsukę nugaras į gatvę, nužudė ją.

Daktaras
Kapitonas
Specialistas iš

WISSIG,
Pasauliniame kare
Seno Krajaus

GYDYTOJAS VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU
NEŽIURINT KAP UŽSISĖNĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūsles, užuodijimą
kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus
nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas.
Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, ateiškite čia ir persitikrinkite, ką
jis jums gali padaryti. Praktikuojame per daugelį metų ir išgydė
tukstanius ligonius. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien
nuo 10 rytė iki 1 val. ir nuo 5-8 vak. Nedėliomis nuo 10 rytė iki 1 v.
4200 West 26 St., kansas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

neva kalbą su mergina, jie atėmė iš jos \$861, kuriuos kasierė nešė į banką.

Radio padėjo sugauti 489 vagis

Įvedus radio priimtuvus Chicago policijos automobiliuose, vagių pagavimas labai pagerėjo. Vien tik rugsėjo mėn, pagauta 489 kriminalistai. Policija jau turi 82 automobilius su radio, ir dar žada 13 įrengti.

Kiekvienas gengsteris turi ligų

Valdžia surado University ligoninėj stambią žuvį, bet jokiu būdu negali jos iš ten išimti. Tai yra garsus gengsteris Terry Druggan. Vakare atvykę pas teisėją Lyle, Druggano advokatas su daktaru pranešė, kad jų pacientas turis dar naujų ligų, būtent bronchitį, colitį, appendicitį, doudenitį. Lyle paklausė „Is that all?“ — No, ne, jis dar turi gastritį. — „Ar tamsta, daktare tikras, kad jis daugia ligų neturi?“ klausia teisėjas šypsodamas. „Aš beveik ir pamiršau: jis dar turi „acidosis“, atsakė galvą kraptydamas daktaras Kraft.

Moterys blogiausio šoferiai

Dažnai, sako, su teisybe nevynės negausi, bet niekas dar negali pasakyti ką Evanstono policistas Frank Kreml gaus už pasakymą, kad moterys yra blogiausio automobiliu važiuotojai. Reporteris, kurs tą žinią parašė, jau išdėmė į antipodus, bijodamas pasekmių, bet policistas Frank Kreml žada net mokyklą steigti specialiai tik moterims išmokyti važiuoti.

Jis pasakė: „Moteris daugiausia reikia kaltinti del trafiko akcidentų. Jos niekuomet neapsigalvoja, kuriuo keliu pasisukti. Trafiko signalai joms nieko nereiškia. Jos nežino trafiko patvarkymo ir policieriai (cops) negali joms išaiškinti, nes visą laiką kalba jos, moterys“. Ir dar tokį dalyką jis pasakė: „Jos daugiausiai užpalkaitas važiuoja“ (They do most of the back-seat driving), vadinasi, komanduoja šoferį užpalkai sėdėdamos.

VINCENTAS AUGUSTIS
Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 5 dieną, 3:30 valandą ryt. 1930 m. sulaukęs 33 metų amžiaus, gimęs Raseinių apskr. Tytuvėnų parapijoje. Kaimiškas kaimas. Amerikoj išvykęs 19 metų. Paliko didėliame nuolaidose sėdėti Eleonorą ir švogerį Stanislovą Ivanaičius, du anūkus — Bronislovą ir Stanislovą, du pusbrolius — Joną Mekauską ir Petrą Augustį ir gimines. O Lietuvos motiną Petronėlę, sėdėti Oną, brolių Mykolą ir gimines. Kunas pašarvotas, randasi 2501 W. 46th St. Laidotuvis įvyks sėdėti, spalio 8 dieną, 8 val. ryte iš namų į Nekalto Prasidejimo Pan. Sv. parapijos bažnyčioje, kurioje atsišvėdėjimo pamokos už vėlionio sielą, o iš ten bus nuleidžiamas į Sv. Kazimiero kapines. Visi a. Vincento Augusto gimines, draugai ir pažįstami esat nuostidžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nulijude liekamė. Sesuo, Švogeris, Anukai, Pusbroliai ir Giminės. Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis. Tel. Yards 1741.

Kultūros Kertelė

Meno paroda artinasi

Nuo spalio 30 d. ligi gruodžio 14 d. Chicago Art Institute salėse bus Amerikos dailininkų tapybos ir skulptūros metinė paroda.

Sekmadienio koncertėliai

Nuo ateinančio sekmadienio, spalio 12 d. kas sekmadienį du sykiu per dieną, 3:15 ir 4:15 popiet Art Institute bus duodami Little Symphony Ensemble koncertai.

Lekcijos ir paveikslai

Ateinantį šeštadienį, spalio 11 d. 3 val. pp. Field Museum nemokamai paskaita su paveikslais apie Vakarų Afrikos primityves gimines. Tą pačią dieną ir ten pat iš ryto 10 ir 11 val. paskaitos ir paveikslai vaikams.

Pirmadienį, spalio 13 d. 11

Graboriai

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Kopyčia Dovanai
Turis automobiliu visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue

CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvis kuopigausia. Reikale meldžiui atsiųskiti, o mano darbu busis užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5927

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvis ir kokiame reikale visuomet esti galingas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaikyti užlaikymų skyrių.

3307 Auburn Ave.

CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic.

Kopyčia dykai

710 West 18th Street

Canal 3161

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis

Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.

Telefonai

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct.

Telefonas

Cicero 3724

J. Lulevičius

GRABORIUS IR

BALZAMUOTOJAS

Patarnauja laidotuvis visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška kopyčia veltui.

3103 S. Halsted St.

Chicago, Ill.

Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

pirmą ir 3 popiet lekcijos „Madagaskaro sala“ ir „Practies milžinai“, trečiadienį, spalio 15 d. paskaita „Indonai ir jų drabužiai“, o penktadienį „Ankstybas žmogus“ ir „Šio krašto medžiai“.

Lietuvės Akušerės

MRS. ANELIA K. JARUSH

Physical Therapy & Midwife

Naujoji vietoj

6109 South Albany Avenue

Phone Hemlock 9252

Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blankets ir t. t. Moterim ir merginoms patarnauja dovanai.

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių jėmpimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nūmą kataraktą, atitaiso trumparegystę ir tolyregystę. Priežiūra teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausią klaidą. Specialė atyda atkreipiamą mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. po pietų.

Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.

Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akių Dirstuvė

756 West 35th St.

kansas Halsted St.

Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Jei abejoji apie savo akis, eik pas

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Laikiniui persikėlė už kampo ir dabar randasi 4660 Gross Ave.

Tel. Yards 4317

Dr. JOHN SMETANA

Optometristas

Akių Ekspertas ir prietaikymo akinii

1801 S. ASHLAND AVENUE

Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas

Val. 9:30 ryt. iki 8:30 vak. Sėdėdėmis 9:30 iki 12 v. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 3

Phone Canal 0523

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M. D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:

nuo 9 iki 11 valandai ryte; nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Val. 1—3 ir 7—8; Ned. 10—12 ryto

Rezidencija 6640 So. Maplewood Ave.

Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare

Rez. 3201 South Wallace Street

Rez. 6600 South Artesian Avenue

Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 South Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3343 South Halsted St.

VALANDOS:

nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M. Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Lietuviai Gydytojai

PRANESIMAS

DR. M. T. STRIKOL

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

atidavė antrą ofisą (su Dr. Laurasium — višų Bielskio-Rakickio aptiekos) po nr. 2423 West Marquette Rd. Valandos: nuo 2 iki 4 po piet. Telefonas Prospect 1930.

Senas ofisas toj pčioj vietoj: 4601 So. Ashland Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Boulevard 7820. Rez. 6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Nedėliomis tik pagal sutartį.

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Avenue, Room 209

Kansas North Ave. ir Danam Ave. Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Tel. Brunswick 4983

Namų telefonas Brunswick 0597

Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave.

Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Ofiso Telefonas Virginia 0038

Rez. Tel. Ven Buren 8888

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue

Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 12 d. ir 6 iki 8 vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12 d. na. Namų ofisas North Side

3418 Franklin Blvd.

Valandos 8:30 iki 9:30 vakaro

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 South Western Avenue

Tarp Chicagos Lietuvių

Burnside

SLA. 63 kp. peorganizuota.

SLA. 63 kp. buvo sušauktas ekstra susirinkimas spalio 3 d. Narių atsilankė apie 100. Už prasižengimą prieš SLA. įstatus kuopos valdybos nariai pirm. A. Macučiū, užrašų rašt. A. Kosaitis ir išdėstė M. Macučiū vienbalsiai prašant iš kuopos valdybos vietų ir vieton jų išrinkti nauji pirm. P. Kučinskis, užr. rašt. A. Laurutėnas ir išd. K. Bayalis ir vietoje rezignavusio vieno kass globėjo išrinkta naujas P. Bielinis. Kiti tie patys valdybos nariai, nes čia buvo tik darinkimas kuopos valdybos, vieton prašant už prasižengimus. Tvarka susirinkime buvo pavyzdinga. Užbaigus perorganizavimą darbą buvo laikomas reguliaris kuopos susirinkimas. Tėmykite 63 kp. nariai, kad ant toliaus susirinkimai bus laikomi kas pirmas penktadienis kiekvieno mėnesio ir šiame mėnesyje t. y. spalio (October) jau kito susirinkimo nebebus. Kurie esate užsilikę su savo mokesimis, kad išvengus suspensdavimo, galite užsimokėti namuose pas fin. rašt. P. Pivorną, 10714 Prairie ave. Apsisaukokite taip vadinamų bolševikų, kad anie nesuklaidentų; jei jums mokėsite, kasgi jums išmokės pašalpą arba, pomirtinė, juk jie surinkus iš narių pinigų laiko pas save. Sekantis 63 kp. SLA. susirinkimas bus 7 d. lapkričio (November) toj pačioj svetainėj, Tuley Park, 90 ir St. Lawrence ave. Narys.

West Pullman

SLA. 55 nariams

"Vilnius" 232 num. įdėtas pranešimas vadinamas "Svarbus SLA. 55 kuopos susirinkimas West Pullman". Turiu už paręgą perspėti SLA. 55 kuopos narius ir nušviesti, kas tie tokie per geradariai yra: S. Tilvikas, K. Statkus, A. Šešelgis. Manau, kad kas link S. Tilviko tai visi West Pullmaniečiai labai gerai pažįsta tą kailiomaininką ir jį jo šukavimą, mažai kas tekreipia atydos, nes kol dar pragyvens porą dešėtk metų, tai savo kailį permains dar kokius tris sykius, nes tame laikotarpy jau tris syk mainė. Tad jo šaukimas, kad "Ivėriam Darbininkų Susivienijimą", nėra naujanybė, nes tas "Darbininkų susivienijimas", yra ne kas

kitas kaip tik Augščiausia Prie-glauda Lietuvių Amerikoje — kontroliuojama pačių komfasištų. West Pullmaniečiams yra žinoma, kad 1929 metuose K. Statkus susirašinėjo su A. P. L. A. Centro raštininku J. Miliausku McKees Rocks, Pa., kas link suorganizavimo A. P. L. A. kuopos West Pullmane, ir nuo J. Miliausko aplaikė plaukštą agitacijinių lapelių ir blankų del įstojimo. Konstitucijos negavo nes kaip pats J. Miliauskas rašė kad jos dar nėra gatavos ir jis ant rankos neturįs, tad pradėjo organizavimą A. P. L. A. West Pullmano kuopos K. Statkus turėsiąs vadovautis vien tik lapeliais, kuriuos jam prisiuntė. Darbas buvo pradėtas, kas parodė kad gavo vieną narį, kuris išpildė aplikaciją, buvo pas daktarą — pripažintas esąs sveikas ir A. Šešelgis pasirašė, kaip liudytojas, gerumą, tinkamumą to nario, — kuris dar dabar yra nariu SLA. 139 kuopos, Roselande, bet jų žmogus. A. Šešelgis buvo jau narys A. P. L. A., nes juk pašalietis negali paliudyti tinkamumą nario į jokią organizaciją. Reiskia 1929 metuose K. Statkus, SLA. 55 kuopos finansų raštininkas ir organizatorius, sykiu su A. Šešelgiu SLA. 55 kuopos išdėstė darbus, kad sutverti A. P. L. A. kuopą West Pullmane, tad tas parodo ant kiek jie turėjo prie širdies SLA. organizaciją. Atsiminus praeitus darbelius galite žinoti, kad jie griovė ne auklėjo SLA. 55 kuopą West Pullmane, įvesdami suirutę pačioj kuopoj, neduodami balso sau nepatinkamam nariui ir darydami kitokių dalykų. Tuo atsižymėjo S. Tilvikas laike skaitymo balsų, žinoma pagal komfasištikos aritmetikos: jis suskaitė 18 balsų, priskaitydams save ir protokolo raštininkę, A. Mačinskienę, pareiškė grausmingu balsu, 18 — o aš ir tu tai sudaro 22. Nors tas padarė daug kvatojimo susirinkime, bet tas atsitikimas nušviečia jų taktiką, vartojamą laike balsavimų.

Dabar klausimas kodel K. Statkus, A. Šešelgis ir kiti komfasištų patrijotai sustabdė organizavimą darbą A. P. L. A. kuopos West Pullmane? Lengva išvada: SLA. Seimas, įvyksta Chicago, už nepilnai metų laiko, tad nuo Didžiojo Komisaro iki mažiausios pėškos, darbuosio kad tame seime užvaldyti jį. Su visais nariais ir su milijonu dolių. Bet nepasisekė, laimėjo tiek kiek Zablockis ant mūlo, tad pradėjo "Indžionkšena" jėškoti ir ant to išdegė nagus, o dabar S. Tilvikas šaukia kad "organizuojam Darbininkų Susivienijimą". Tuom obalsiu mano pasigauti sau suklaidintus narius, bet, yra labai sunku, nes, SLA. 55 kuopos, ir taip

pat visi SLA. nariai plačioj Amerikoje permatė komfasištų šmugelį pasipinigauti, nebeapsi-duoda taip jau lengvai ant jų meškerės. Siulydami tą "Darbininkų Susivienijimą", jie nieko naujo nepasiūlo tik tą patį A. P. L. A., ta tuščią kiaušinio ke-valą. SLA. 55 kuopos nariai, ma-to-te patys — kad tie ponai nepri-klaušė prie SLA. organizacijos del jos gerovės, bei tavo, bet priklausė kad varyti agitaciją, ir griauti iš vidaus. Tas poro-do, kad jie kitas niekas nėra, kaip tik vilkai avies kailiję. Jiems tavo gerovė nerupi — tik jų tikslas sugriauti tą organiza-ciją, tą kurioj tu ir aš, nary bei narė, per metus priklausėme. Senas West Pullmanietis..

Vilniaus Radio Valanda

Šiandie tarp 7 ir 8 val. vakare, Peoples Furniture Kompanijo duos iš WHFC radio stoties Vilniaus Radio Valanda. Kalbės p. Antanas Kalvaitis, Lietuvos konsulas. Dainuos operos dainininkas Juozas Babinčius paskutinį sykį per radio, dainuos "Dainos" choro garsusis kvartetis. Kalbos bus sakomos apie Vilniaus atvadavimo reikalus, ir dainos mums Lietuvos senąją sostinę pri-mins. Bus duetų, geri solistai ir šiaip jau visokių pamargini-mų.

Kaip mums yra jau žinoma, spalio 9 d., 1920 m., lenkai pavėrgė musų Vilnių. Tad kiekvienais metais Spalio Devintoji atsižymėjo S. Tilvikas laike skaitymo balsų, žinoma pagal komfasištikos aritmetikos: jis suskaitė 18 balsų, priskaitydams save ir protokolo raštininkę, A. Mačinskienę, pareiškė grausmingu balsu, 18 — o aš ir tu tai sudaro 22. Nors tas padarė daug kvatojimo susirinkime, bet tas atsitikimas nušviečia jų taktiką, vartojamą laike balsavimų.

Draugučių tarpe

Kaip Pruseika iš farmerių aukas kolektavo

Pats didžiausiasis "draugas" Pruseika savo organe pasako-jasi, kaip jam klojasi kolekto-uti aukos iš farmerių. Prisipa-žinimai taip įdomūs, kad nors ištais imk ir dėk. Jis rašo: "Aš šiuo tarpu randuosi tarpe Michigano farmerių. Vakar turėjau prakalbas Hart, Mich. Farmeriai bėdavoja.

Pernai už gerą karvę mo-kėjo nuo 125 iki 150 dolių. Šiomet moka nuo 40 iki 60. Pernai už svarą karvės mo-kėjo nuo 5 iki 6 centų, o šie-met daugiausia iki 3 centų. Kviečių bušelis pernai davė \$1.10, o šiemet tai ir 75 centus sunku gauti. Rugių bušelis pernai kaštavo apie dolių, o šie-met 50-55 centai. Už šimtą svarų obuolių per-nai farmerys gaudavo du do-lerius, o šiemet tik pusę tiek. Farmeriams sunku. Iplaukos sumažėjo. Taksos, tačiau, nei kiek nesumažėjo, o dar padidė-jo."

"Farmeriai biednesni negu darbininkai... todėl turime rinkti aukų!" Pruseika taip išveda: "Farmeriai nėra pratę au-kauti visuomenės reikalams. Aukų rinkimas nėra madoj. Bet farmeriai vis tik viena biednesni, negu miestų darbi-ninkai. Ir todėl, mano nuomo-nė, jeigu mes rengiame prakal-bas, tai turime rinkti aukų. Vi-si lygiai turime eiti savo prie-dermes."

Gieda amžina giesmė ir pinigų neduoda Ant galo ponas draugas Pru-seika rašo tokį dialogą: "— Drauge, užsirašyk "Vil-nij". — Tai kitą sykį, pinigų netu-riu. Jau aš rasiu, kaip pasiųsti pinigų. — Bet dabar vajus, mokes-tis pigesnė. — Tai kitą sykį, tik ne da-bar..

Nieko nėra blogesnio už ši-tą amžiną giesmę. — L. Pruseika.

Vienas draugas kala, kitas zalatija

Pruseikai baigus, Andriulis deda prierašą: "Nepaisymu, pasyvumu nepa-gersys savo padėties. Kiekvienas darbininkas turi žinot, kad del kelių dolių jis nebus turtingesnis, nē biednes-nis. Tad neatidėliokit."

— A.

Palydėjus Detroitiečius

Praeitą antradienį po pietų teko palydėti tris iš Detroito delegatus, kurie buvo atvykę į "Esele Seimą". Tiesą sakant, tai buvo vienas delegatas ir dvi delegatės. Delegatu buvo ponas Kutkauskas, Kauno Val-stybinės Opėjos dainininko brolis. Kiti du delegacijos na-riai, — ponios Kutkauskienė ir Kudirkienė. Tai labai draugiš-ki ir malonūs žmonės. Kadangi iš Detroito buvo atsiritę gu-miniais ralais, tai tokiu jau budu ritosi ir atgal. O mums juos teko palydėti.

Taigi palydovai sutupėme į vieno marketparkiečio karą ir pradėjome važiuoti. Tačiau ne-labai toli teteke važiuoti. Prie South Chicagos sustojome vie-noj vietoj, kur duoda valgyti labai šviežias žuvis pereiniais metais pagautas. Prisivalgėme žuvelių ir išėjome lauk. Staiga J. Olšauskas sukamandavo sto-ti prie sienos. Maniau, kad oldapą nori daryti. Bet jis sau ramiai iš kišenės išsitraukė ko-kią tai tabakierką ir nufoto-grafavo mus. Po to detroitie-

čiai kartu su Vanagu ir Olšau-sku nuvažiavo link Michigano, o mudu su gerbiamu drauge-liu nutraukėme atgal į Mar-quette Parką. Tiesa, aš labai norėjau detroitiečius kiek to-liau palydėti, bet nebuvo gali-ma. Tačiau aš sau įsikliau į galvą, kad jei kitą kartą teks

PRANEŠIMAI

Naujienų Spulksos Serija 31 prasideda su pradžia spalio mėnesiu. Naujienų ofisas yra atdaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Nauji nariai kviečiami atsilankyti ir prisirašyti prie spulksos. Klasa B per 6 metus ir 3 mėn., mo-kant po 25c savaitėje, gausite \$100.00. Mokant \$100.00 savaitėje, gausite \$400.00. Mokant \$2.50 savaitėje, gausite \$1000.00. Klasa C per 3 metus, 6 mėn., mo-kant po 50c savaitėje, gausite \$100.00, po \$2.50 savaitėje gausite \$500.00, po \$5.00 savaitėje, gausite \$1000.00. Dėkite pinigus į spulksą, nes yra saugiausia vieta ir moka didelius nuo-šimčius.

18-tos kolonijos SLA 129 kuopos reguliarūs susirinkimas įvyks spalio 12 d., G. Chernausko svet., 1900 S. Union Ave., 130 val. po pietų. Visi nariai nepamirškite, kad susi-sinkimai yra perkelti iš pirmo ne-dėdienio į antrą nedėdienį.

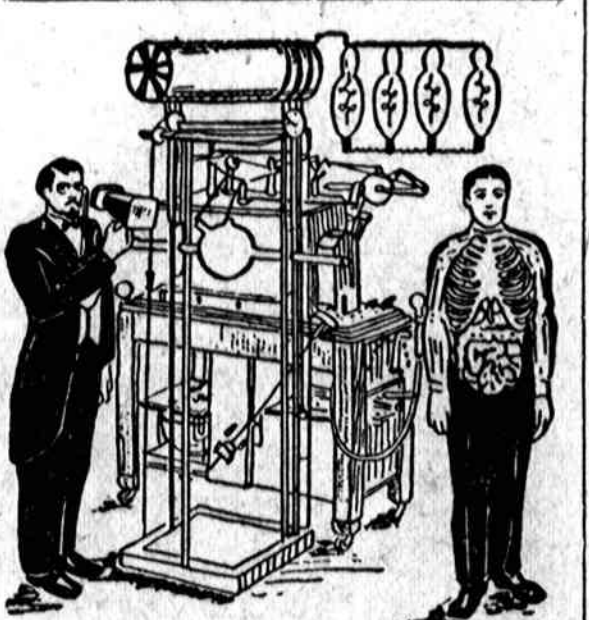
Lietuvių Moterų Draugijos Ap-švieta mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 6 d., 7:30 val. vak., Mark White Square Park, Engine Room svet., Halsted ir 30 gat. Visos narės atsilankykite, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Sekretorė.

Lietuvių Piliūčių Brolybės Klubo Amerikoje susirinkimas įvyks antradienį, spalio 7 d., 8 val. vakare, Mark White Square Parko svetainėje, ant 29tos ir S. Halsted St. Malonkė visi atsilanky-ti, nes turėsime darbininkus išrinkti del balius ir turim svarbių reikalų aptar-ti. A. Zalagėnas, prot. rašt.

SLA 226 kuopa laikys savo susirinkimą antradienį, spalio 7 d., 7:30 val. vak., Association Hall svetainėje, 2150 West North Ave. Visi nariai, priva-toje atsilankyti, nes yra svarbių reika-lų aptarti. — Valdyba.

Noriu Atkreipti Auto-mobilistų Atidą

Artinantis žiemos šalčiams, jeigu autas netvarkoj, tai ant kelio pasidaro labai daug ne-smagumų. To visko norint iš-vesti, reikia kreiptis pas ge-rą, sąžiningą ir patyrusį me-chaniką. Vienas iš jų randasi White Sox Motor Sales, kuris jums patarnaus bile kada — dieną ar naktį, tik pašaukit Boulevard 8642 J. MENZORUS 610 W. 35th St.

specialistas gydymo chronikų ir naujų ir-či. Jai kiti negalėjo jums išgydyti, atsilan-kyti pas mane. Mano pliusas išgydys jaus sildoma jaus tiera šia ir jai aš ap-čiuo jaus gydyti sveikata jaus sugyrą šia-ai pas tikrą specialistą, kuris seikias jaus-ur ir kas jaus atsilankyt, bet pats pasaky- "reikalingas išgydymas" — kas jaus yra

Dr. J. E. Zaremba 40 W. Jackson Blvd., netoli State St. Kambarys 1016 Imkit elevatorių CHICAGO, ILLINOIS

Ofisio valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 7:30 vakaro. Nedė-lio nuo 10 ryto iki 1 po pietą

PRANEŠIMAS

Norintieji garsintis Naujienose prašomi pri-duoti skelbimo kopiją ne vėliau kaip iki 6 val. vakaro — kitaip jusų skelbimas negalės but patalpintas rytmetinėja-me Naujienų numery. N-ny Administratorius

MES PERKAM REAL ESTATE BONUS ir MORGICIUS Banscrip Investment Corp. 1 N. La Salle St. Room 1225

juos lydėti, tai palydėsiu juos net ir už Detroito, ir tuo bu-dų atsilyginsiu už šį kartą. Marketparkiečiai dabar sako, kad Vanagas išvyjo detroitie-čius, o Olšauskas Vanaga, — ir nei vienas negrižta. — Palydovas.

ATEJO "Kultūros" No. 8. Galima gauti "Naujieno-se". Kaina 45 centai.

ATMINK SAVO NAUDAI, kad vedamas visus reikalus per S. L. Fabian & Co. 809 West 35th St., CHICAGO Tel. Boulevard 0611 arba 0774 Visad sutaupys daug išlaidų

Perkam Mortgageus ir Bonus. Skolinam pinigus ant Namų. Parduodam ir išimam visoki turta. Išsiurinam namus ir viską vertinga. Padarom davenastis ir Pirkimo bei Pardavimo Notariališkus raštus. Siunčiam Pinigus ir Laivakortes. ATSAKANTIS PATARNAVIMAS MES GVARANTUOJAM SAVO ATLIKTA DARBA.

CLASSIFIED ADS.

Educational Mokyklos

MOKYKIS BARBERYSTES AMATO.

Dienomis ar vakarais. Del infor-macijų šauk arba rašyk:

INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 672 West Madison Street.

REIKIA VYRU IŠSIMOKINIMUI AUTOMOBILIŲ AMATO. Praktiškos instrukcijos darbas kol mokinsitės ir dar geresnia kaip iš-moksite. Mokykla dienomis ir vaka-rais. Atsilankykit arba reikalaukit aplikacijos. FEDERAL AUTO ENGINEERING SCHOOL 2040-42 Washington Blvd.

GREITAI IR PIGIAI IŠMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, lygyvodytės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbažiama oradini mokslu ir devynis mėnesius: augštesnis mokslas vienus metus. Ame-rikos Lietuvių Mokykloje jau tuku-ndiai lietuvių žėjo mokslus. Atleikite išrašyti šiandien ir jums padėsime išgydyti abelna mokslu. Sava buvi žy-miai pagerinsite, kai busit abelnai ir visose mokslo šakose aneišviute. Amerikos Lietuvių Mokykla J. P. OLEKAS, Mokytojas 3106 S. Halsted St. CHICAGO ILL.

Business Service Biznio Patarnavimas BRIDGEPORT PAINTING CO. Malevojam, Popieruojam ir Dekoruojam 3147 S. Halsted St. Victory 7261. Res. Hemlock 1292

Boulevard 6520 Res. Yards 4401 NORKUS & CO. Perkraustom rakaudus, pianus ir vi-okių biznius, taipgi iš miestų i miestą. Teisingas patarnavimas 1706 W. 47th St CHICAGO

Phone Republic 4949 PETER GRIBAS MALEVOJIMO KONTRAKTORIUS Malevojam, Dekoravimas ir Popieravimas 6127 So. Maplewood Ave., CHICAGO, ILL.

LUMBERIS — 20-50% nuolaidos: Dursų \$1.90, Shiplap \$35 už tukstan-tį. Plater ir Wall boards 3c pėda. Leng-vi išmokejimai. Atdara vakarais iki 7, nedėliom 9 iki 1 v. Abbott Lumber Co. 5201 W. Grand Ave., tel. Berkshire 1321

10% PIGIAU UŽ VISA DARBA CONSUMERS Stogų Darbas. Greitai taisome stogus vsokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykai apskaitliavimas. Mes atliekame geriausį darbą mieste. Kedzie 8463.

PATENTAL copyrights — išradi-mai visokios rūšies. B. PELECHOWICZ, 2300 W. Chicago Ave. Brunswick 7187

SUTAUPINKIT ant anglių Boulevard 1035. Garsus Radium Mine Run \$6.50 už toną su pristatymu vežimui lodais: Nutmeg Egg ir Lump \$8 už toną su pristatymu vežimui lodais. GOVALIS.

Financial Finansai-Paskolos SKOLINAM PINIGUS Paskola Suteikiama ir 24 val. Neimam komiso nuo \$50 iki \$300 J. NAMON & CO. Po valstijos priežiūra 6755 So. Western Avenue Tel. Grovehill 1038

CLASSIFIED ADS.

Financial Finansai-Paskolos Skolinam Jums Pinigus \$100 iki \$2,000

Jūs atmokate mažomis mėnesinėmis mokesčimis. Mes taipjau perkame morgičius ir Real Estate kontraktus.

PETRZILEK BROS. 1647 W. 47th St. Arti Marshfield Ave.

Paskolos suteikiama i viena diena 2-RI MORGICIAI 6 Nuomimčiai Mes perkame real estate kontraktus INTERNATIONAL INVESTMENT CORPORATION Kapitalas \$500,000.00 8804 So. Kedzie Ave. Tel. Lafayette 6788-6716

PINIGAI Mes skolinam nuo \$50 iki \$300 Neimam komiso Nuomimtis mokamas ant neišmokėtos sumos

Finance Corporation of Illinois Po valstijos priežiūra 3804 S. Kedzie Ave.

Help Wanted—Female Darbininkių Reikia

REIKALINGA mergaitė dirbti lunch ruimyje, kambarys ir valgis. 506 West 39th St.

Furniture & Fixtures Rakinai-Išaisai

TURIME PARDUOTI TUOJAUS Gražus Freize Sklyčios Setas, tikro riešuto miegamoji ir valgomoji setai, 3 Wilton kaurai, lempos ir viskas kita mano gražiame 4 kambarių apartamente. Vartoti ne daugiau kaip 3 mėnesiai. Atleikite tuojau adresu 3040 W. 62nd Street

Furnished Rooms REIKALINGAS kambarys, turi but apšildomas, turi but didelį, žviesus ir prie geros transportacijos i miestą, 3236 So. Halsted St. Tel. Victory 6965.

For Rent RENDOS \$12 — \$14, 4 kamba-riai, elektra, masyvūs doliūs, de-ckornoti, 1836-38 S. Halsted St., Agen-tas 2 augšte.

RENDON 4 kambarių flatas, žvarus, šiltas, žviesus, moderniškas su porčiais, 550 W. 42 Pl. Tel. Yards 5725.

TĖMYKITE. — Pasirenduoja 4 kambarių flatas, porčiai, gasas, elektra, žvarus ir žviesus. Gražus šiltas flatas. \$12.00 i mėnesį. 550 W. 42nd Place, 2nd floor, Donile.

Business Chances Pardavimui Rizinai GERA delicatessen ir grosernė parsiduoda pigiai, gera vieta. Trys kambariai pagyvenimui. 7156 So. Ashland Ave.

Farms For Sale Ukrai Pardavimui

FARMOS Parduodam ir mainom, nuo 1 iki 1000 akru, netoli Chicagos ir toliau. Dabar turime keletą gerų bargenų. Ne-praileikite nepamatę šių bargenų. Kreip-kiets ypatingai, rašykite arba telefo-nuokite.

A. GRIGAS & CO. 3114 So. Halsted St. Victory 4898

80 AKRŲ farma, gera žemė, geros triobos, 2 akierai sodno 2 1/2 nuo miesto, cash \$6500. Puse imo-keči, likusius išmokeči per 10 me-tų. Arba mainysiu i Chicagos pra-perte, 2252 W. Ainslie St.

83 AKRŲ farma ant Highway 120, 2 mailės i vakarus nuo Union Grove, Parduosiu arba mainysiu i Bizni Chicagoj arba Waukegame, 16 karvių, 3 arkliai ir visa farmos ma-šinerija. Kreipkitės pas savininką, Peter Karpis, R. I. Box 5, Kansas-ville, Wis.

Real Estate For Sale Namai-Zemė Pardavimui

Paul M. Smith & Co. REAL ESTATE LOANS & INSURANCE Perkam, parduodam, mainom namus, lotus, farmas, biznius visokios rūšies. Nėra skirtumo apie linkus ir kur yra ar kas yra. Perkam notas, 2nd mortgage ir parapinam 1 ir 2nd mortgage leng-vomis išlygomis. Teisingas ir greitas patarnavimas. 4425 So. Fairfield Ave. Tel. Lafayette 0455

NAUJAS murinis nāmas, 5 kamba-rių, miegamieji porčiai, ažuolu trimuo-tas, karštu vandeniu šildomas. Atdara vakarais iki 8:30 val. 59th Court ir 34 gatvė, Cicero.

PARDAVIMUI 931-933 W. 18th Place su vieno augšto murinio namu. Duokit pasiūlymus. Tel. Monroe 0660.

Lietuvių Valanda

Kas Subatą iš Stoties WCFL 970 k. nuo 6 iki 7 val. vakare. Kas Ketvergą iš Stoties WHFC 1420 k. nuo 7 iki 8 val. vak.

Žemos Kainos ant Radio, Pianų, Skalbiamų Mašinų.

Television Naujas PHILCO BABY GRAND RADIO \$49.00 Naujas CUB RADIO su viskuo už \$69.00 ATWATER KENT RA-DIO su tubomis už \$39.00

Nauja SKALBIMUI MA-SINA tikrai už \$99.75 Naujas PIANAS Grojklis už \$98.00 Naujas BABY GRAND Pianos už \$195.00 Naujas RADIO ir Victrola Kombinacija, 10 tubų už \$98.00

LENGVUS IŠMOKĖJIMAI

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 South Halsted Street

Telefons BOULEVARD 4705